

naša luč

1990
september
7

Slovenija, moja dežela — koliko te poznam?

● ŠTAJERSKA KUHINJA

Med štajerskimi juhami je treba omeniti kokošjo, govejo, kisló, krompirjevo (krompirovico), svinjsko, mlečno belo, prežganko, juho s štrukeljci, boflonko iz krompirja in repe, juho iz krvi, jabolčno in vinsko juho.

Štajerci znajo skuhati iz fižola golaž, Pohorci pa iz krompirja in fižola kisló juho, pa speči krompirjev zavitek, krompirjevo gibanico in krompirjevo potico.

Znano je pečeno štajersko zelje, zeljni štruklji in zeljna potica, pa potica iz buč, bučna pogača in „bučnica“, to so bučni štruklji. Seveda so pa še boljši pehtranovi štruklji.

Kot enolončnici sta znana konjiški lonec in flosarski golaž. Dobra je lovska juha ali jelenji ragu, pa pečena martinova gos ali puran in petelin.

● KOROŠKA KUHINJA

Na Koroškem radi postrežejo gostu z jabolčnim moštom, domačim kruhom, prekajeno svinino, klobasami in sirom ali pa s kislím mlekom in ajdovimi ali koruznimi žganci. Znajo pripraviti tudi pšenične, zdrobove, kašnate in krompirjeve žgance.

Močnatih jedi poznajo zelo veliko. Znani so kuhani štruklji, pa tudi ajdovi, jabolčni in sadni žlikrofi.

Od mesnih jedi ne gre spregledati koroške mavžlje ali mežerle, pripravljene iz svinjske glave,

možganov ali pljuč, in spečene tako, da je zavita v svinjsko mrežico. Tudi svinjski želodec je zelo dober.

● GORENJSKA KUHINJA

Tudi na Gorenjskem znajo pripraviti dobre jedi: krvavsko pečeno jagnjevo stegno, pečene ovčje prsi, ovčjo ledvično pečenko, pečen ovčji hrbet ali budlano, to je nadevano jagnje. Poznajo tudi koštrunovo meso z ješprenjem, posušeno ovčje meso in znamenito enolončnico šaro.

Značilna je kaša, prosena ali ajdova, posebno še pečena. Od kolačev, pogač in potic pečejo radi potico z orehi in rozinami, figovo potico z rožiči, medeno potico, potico iz bučnic, ajdovo potico in špehovko. Kuhani štruklji so ajdovi ali pa orehovi.

Od mesnih jedi je znana gorenjska prata iz svinjske glave, šumbelj ali polnjen svinjski želodec in budel iz prekajene svinine. Od divjačine pripravljajo pečeno srnino stegno, srnin hrbet, srnjakova jetra, divjega prašiča v kvaši, obaro iz vidrinega mesa in pečenega kljunača.

Po planinah še sedaj pridelujejo odlične sire.

● DOLENJSKA KUHINJA

Značilna dolenjska jed so štruklji, ki jih znajo Slovenci pripravljati na več kot sedemdeset načinov. Na Dolenjskem lahko dobimo kuhane ali pečene štruklje, sladke ali mesne, napolnjene s sirčkom, smetano in jajci, ali orehove, pečene s krvavičnim nadevom, ali krompirjeve z ocvirki ali pa kar „dolenjske“, nadevane s prepraženim kruhom in prelite z jajci in smetano.

Žlikrofe nadevajo z jetri, srčki in perutnino ali pa z jajci in sirom.

Znana je tovarna potica, nadevana s kislím zeljem, prekajeno svinino in slanino, in ajdova potica, nadevana s skuto, smetano in orehi. Poznajo ocvirkovko in špehovko, janjčke in odojke, spečene na ražnju, pečene goske in purane. Na ražnju spečejo mesne pletenice, to je v kito spletene kose mesa in slanine. Šivanka se imenuje svinjski flam ali svinina, zavita v svinjsko mrežico, prekajena in spečena v peči. K njej se zelo poda kisló zelje ali matevž, narejen iz pretlačenega fižola in krompirja. Znana so pečena svinjska rebra s pečenim krompirjem in prosenice, to je prekajene klobase.

Na Dolenjskem poznajo kot posebno dobroto pečene svinjske nogice, nadevane s svežo in prekajeno svinino, v Beli krajini pa fulanke ali belokranjski nadev, to je v svinjski želodec ali debelo črevo natlačeno zmes kruha, jajc, smetane, prekajene svinine in slanine.

Polhe znajo na Dolenjskem pripraviti na deset različnih načinov, bodisi v golažu ali obari, kuhane ali v juhi ali pa pečene.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Ajda na Sorškem polju

sramota umira počasi

Pod sramoto je mišljena seveda dosedanja enopartijska družbena ureditev v Sloveniji. (Pod tem naslovom je pred nekaj leti izdal novinar Janez Čuček v Ljubljani knjigo-pamflet o slovenski politični emigraciji.)

Splošne razmere doma so v teh časih prehajanja iz totalitarizma v demokracijo vse prej kot rožnate. Vzroki za to so predvsem trije: vsestranska bedna dediščina petinštiridesetletnega nedemokratskega sistema, nagajanje opozicije Demosu oziroma vladi in pa pritiski iz Beograda.

- Gospodarska dediščina, ki jo je prevzela nova vlada, je obupna: 225 večjih podjetij je pred stečajem, po nekaterih podjetjih so stroji stari že več kot petdeset let, nezaposlenih je 40.000 — do konca leta jih bo 70.000—, v nedemokratskih razmerah pisani zakoni so v demokraciji pogosto neuporabljivi, vsaj nekateri zvezni zakoni so za Slovenijo nesprejemljivi (18 v celoti, 35 delno).

- Komunisti-prenovitelji imajo še vedno večino ključnih mest v javnih medijih (TV, radiu, časopisih), gospodarstvu in celó republiških upravnih organih, kar vse izrabljajo za to, da mečejo novi oblasti polena pod noge, kjer le morejo. Sindikat, ki ga vodijo še prejšnji ljudje, zahteva od vlade za delavce plače, ki jim jih ta ne more dati. Zato že tudi pripravlja stavko, ki pa je v bistvu politična.

- Zvezno predsedstvo zahteva od slovenske vlade, da naj ne sprejme določenih novih usmeritev glede neodvisnosti Slovenije, posebno ne tistih o obrambi. Poleg tega so se pred kratkim vršile v Sloveniji in na Hrvaškem vojaške vaje, ker da naj bi se tam pojavili kvizlingi (mišljeni so novi, demokratsko izvoljeni oblastniki).

Ljudje postajajo nestrpni, češ da nova oblast dela prepočasi, a bedne dediščine ni mogoče popraviti čez noč. Vlada se dobro zaveda, da gre to pot za preživetje Slovenije, zato uravnava svojo strategijo na vsa odločilna področja. To pa zahteva časa. Pustimo ji ga. Saj jo sestavljajo odgovorni in demokratično usmerjeni ljudje.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Jože Drošč, Parkgatan 14, 41138 Göteborg.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 8,50 fun.

Belgija 525 fran.
Francija 80 fran.
Italija 18.000 lir
Nizozemska .. 26 gld.
Nemčija 25 mark
Švica 23 franc.
Švedska 80 kron
Avstralija 14 dol.
Kanada 17 dol.
ZDA 13,50 dol.

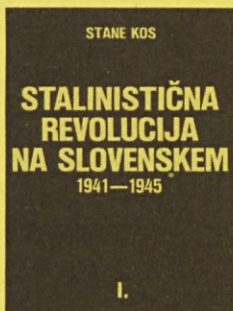
Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA.

MOHORJEVA KNJIGARNA

Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt/Celovec, tel.: (04 63) 56 5 15 - 17

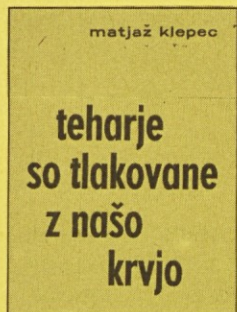
STANE
KOS

Stalinistična revolucija na Slovenskem, 1. del

Delo je deležno polno pohval. Čeprav gre za zgodovinsko pisanje, se vendarle bere kot povest. Avtor dokazuje svoje trditve iz knjig, ki so izšle tako v Sloveniji kot zunaj nje, in skuša prav s tem nepristransko ugotoviti resnico.

šil. **210,—**

Can dol **21,—**, US dol **20,—**

MATJAŽ
KLEPEC

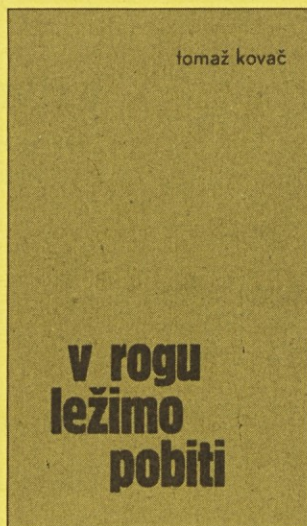
Teharje

so tlakovane z našo krvjo

Zakaj pa me potem leta 1945 nisi rešil? Zakaj si me pustil v Teharjih pri Celju, kjer so mi poslali rožni venec svinca v prsi, ne da bi me vprašali po mojem življenjepisu, še manj po moji krivdi? 104 strani, broš.

šil. **35,—**

Can dol **3,50,—** US dol **3,—**

TOMAŽ KOVAČ

V Rogu ležimo pobiti

V odličnem uvodu prikaže pisatelj medvojni dogajanje v Sloveniji, kot ga gledajo objektivni zgodovinarji, potem pa naniza osebna pričevanja članov slovenske protikomunistične vojske, ki so jih Angleži konec maja 1945 z zvijačo vrnili iz Vetrinja na Koroškem (kamor so se zatekli kot politični begunci ob koncu zadnje svetovne vojne) v Slovenijo, kjer so se potem kot redke priče rešili iz skupnega groba v Kočevskem Rogu, v katerem počiva na tisoče njihovih tovarišev. 96 str., broš.

šil. **25,—**

Can dol **3,—**, US dol **2,50**

TINE DEBELJAK

Velika Črna maša za pobite Slovence

Ravno pozorno in ideološko neobremenjeno branje nam pokaže, da je Tine Debeljak s „Črno mašo“ že leta 1949 Slovincem ponudil spravo, in to v pesnitvi, ki govori o enem najbolj tragičnih dogodkov nove slovenske zgodovine.

šil. **180,—**

Can dol **18,—**, US dol **17,—**

VIDEO-KASETA

„Slovenska sprava“

Kočevski Rog — 8. julija 1990

Video-kaseta obsega sv. mašo in govore za pobite Slovence 1945.

šil. **498,—**

Can dol **50,—**

US dol **47,—**

KASETA „Slovenske zemlje čuvarji“

Pesmi in godba slovenskih domobrancev

Originalni posnetki iz leta 1944 — komentar iz leta 1989.

šil. **100,—**

Can dol **10,—**

US dol **9,—**

Trilogija

O pobjih vojnih beguncev leta 1945: Vetrinje
— Teharje — Rog.

šil. 120,—

Can dol 13,—, US dol 12,—

Teharske žive rane

Roman Leljak je zbral najpretresljivejše izjave preživelih prič Teharske morije, ki o naravi in namenih komunistične revolucije na Slovenskem pove več kot vse drugo.

šil. 130,—

Can dol 14,—, US dol 13,—

Črne bukve

Knjiga, ki o „NOB“ govori drugače. Ali je bila OF res tista sila, ki je nam Slovencem bila potrebna? Knjiga je prvič izšla leta 1944 v Ljubljani.

šil. 180,—

Can dol 18,—, US dol 17,—

Kri mučencev

Knjiga o grozotnih pomorih duhovnikov na Slovenskem, ki jih je zagrešila boljševistična ideologija. Prvič je izšla leta 1944 v Ljubljani.

šil. 115,—

Can dol 12,—, US dol 11,—

Sam proti njim

I. in II. del

Knjigi Romana Leljaka govorita o delovanju tajnih služb ter o mračnih, zahrbtnih metodah, ki jih tajne službe v JLA izvajajo nasproti mladim vojakom. Knjigi sta tematsko ločeni.

I. in II. del šil. 270,—

Can dol 27,—, US dol 26,—

Zapravljena dediščina J. B. Tita

Knjiga angleške publicistke Nore Beloff je izšla pred nekaj leti v tujini. O Titu in njegovi dediščini govori drugače, kakor so zapisali naši uradni zgodovinarji. Morda tokrat preberete pravo resnico o Titu?

šil. 170,—

Can dol 17,—, US dol 16,—

Krivda in greh

Zbrane misli Spomenke Hribar, ki so med vsemi Slovenci prebudile narodni čut za spravo.

šil. 35,—

Can dol 4,—, US dol 3,50

Spomini bivšega oznovca

Bivši član OZNE Zdenko Zavadlav, ki so ga obsodili na smrt, je spregovoril. „Ubijali smo jih . . .“ „Ranković mi je smrtno kazen spremenil v 20-letni zapor.“

šil. 100,—

Can dol 10,—, US dol 9,50

Žrtve oblasti

Pretresljive izpovedi žrtev povojnih procesov — od razvpitih dachauskih do manj znanega mauthausenskega. Knjiga Darke Zvonarjeve, ki ima ambicijo osvetliti mračno plat povojne zgodovine izključno z opisom nekaj tragičnih osebnih usod. Ljudje, ki so jih zmleli mlini samopašne oblasti, pripovedujejo . . .

šil. 100,—

Can dol 10,—, US dol 9,50

● MAŠA ZA POBITE V CRNGROBU

22. julija se je zbralo okrog 3000 ljudi v Crngrobu pri Škofji Loki k spravnemu prireditvi. Z nadškofom Šuštarjem je somaševalo 40 duhovnikov. Nadškof je pozval k delu za rast dobrega. Odvetnik Klep je povedal, da so konec maja 1945 v bližino te cerkve vodili otroke, žene in ostarele civiliste, povečini Hrvate, in jih tu pobili. Ti poboji so sodili v „zgodovinsko nujnost“ boja za oblast za vsako ceno. Nova oblast naj poišče krivice in razglasi dejanje narodne sprave, je rekel. Minister za industrijo Rejc je pozival k spravi in miru.

● IZSELJENSKA NEDELJA LETOS DRUGAČE

Težišče letošnjega praznovanja izseljenske nedelje (29. julija) je bilo postavljeno v znana Marijina svetišča: na Svetih gorah, v Petrovčah, na Ptujski gori, v Turnišču, na Brezjah, v Novi Štifti na Dolenjskem, pri Treh farah v Beli krajini, v Knežaku in na Sveti gori pri Gorici. Na Brezjah je vodil somaševanje nadškof Šuštar, ki se je med drugim zahvalil izseljenkim duhovnikom za njih delo. Pri Treh farah je vodil mašo škof Kvas, zbralo se je več kot tisoč ljudi. Na Sveti gori ni bilo toliko ljudi kot navadno na velike Marijine praznike, verjetno zaradi premajhne obveščeniosti. Mašo je vodil škof Jenko. V Knežaku je bil glavni mašnik idrijski dekan Medvešek. Ljudi je prišlo zelo veliko.

● REŠENCI IZ TEHARIJ PRI ZAHVALNI MAŠI

Rešenci iz mučilnega taborišča Teharij so se zbrali (29. julija) k zahvalni maši na Hribu pri sv. Ani v Teharijah. Zbrali so se prvič javno, kar jih je še živih. Na začetku maše jih je pozdravil celjski opat Kolšek. Pri tej maši je temu in onemu od teh pričrdečega nasilja teharske mučilnice prišlo v spomin, kako je od te cerkvice sv. Ane prihajal tisto poletje 1945 glas z vona opoldne in zvečer, kar je bilo taboriščnikom v veliko tolažbo.

don Kamilo spet misli na glas

ali naj pošljamo otroke k slovenskemu verouku?

September nas vsako leto zaposli z vprašanjem: „Kako bo letos z obiskom otrok pri našem slovenskem verouku?“ Res, nevsakdanje vprašanje.

Med počitnicami sem z mnogimi govoril o vsemogočih vprašanjih. Zanimalo nas je najrazličnejše sodobno dogajanje. Kaj je sedaj drugače, kaj se je spremenilo, kako se bo vse skupaj razvijalo naprej? Skoraj vsa vprašanja so se žal vrtela okoli cen. Kaj je zdaj dražje, zakaj je dražje, kje je mogoče dobiti to ceneje? Zakaj je toliko stvari v Avstriji bolj poceni, v Nemčiji še bolj poceni? Kdaj se bodo doma cene znižale? Sem in tja se je vprašanje o cenah pridružilo še vprašanje o strahotah po končani vojni.

Zanimivo je, da nisem nikoli slišal vprašanja, kaj naj kristjani storimo sedaj, v demokraciji, kako naj sedaj bolj krščansko živimo in kako naj poskušamo sedaj oblikovati sebe in družbo bolj prav, bolj pošteno. Nikdar, kaj lahko naredimo v novih razmerah, kaj drugače in boljše.

Samo enkrat je nekdo postavil vprašanje, kako bo sedaj v šoli, kaj bo v šoli drugače. Da bodo morali

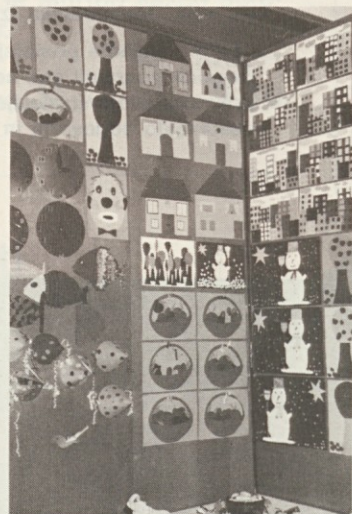
popraviti zgodovinske knjige in povedati resnico, je bilo vsem jasno. Kaj bo zdaj z veroukom v šoli? Ali bo za vse obvezen, pa še prej, ali bo sploh uveden v šolo? Če bo, kaj naj naredimo z lepo urejenimi veroučnimi učilnicami po župniščih in z dose-danjim veroukom v njih?

Vprašanje verouka je torej postalo tudi domá boleče. Starši, ki so hoteli doslej dajati otrokom versko vzgojo in versko znanje, so pošiljali otroke k verouku. Kako bo s tem odslej? Ali bo v šoli zadosti učiteljev, če bo uveden verouk kot obvezni predmet? Zabletov bo več kot dovolj.

Na ta vprašanja bodo morali odgovoriti ljudje domá. Nas v tujini ta vprašanja ne zadevajo. Zato se pa toliko bolj zares srečujemo z vprašanjem slovenskega verouka po naših župnijah. Za mnoge starše je to neobdobje breme, ki otroke dodatno sili k obveznostim in učenju. Sicer pa imajo otroci itak verouk v tukajšnji šoli. Ali pa tudi ne. Kaj zato?

Ko sem spomladi obiskal prijatelja duhovnika, ga nisem našel doma. Skoraj obenem je pa prišel njegov pomočnik. Ugotovila sva, da je bila tisti dan cesta zelo zatrpána, sami zastoji, zelo naporna vožnja.

„Od kod prihajaš?“ sem ga vprašal.

„Bil sem tam in tam, imel sem slovenski verouk. Kaj misliš, koliko otrok je prišlo?“ je vprašal.

Že po njegovem vprašanju se mi je zdelo, da jih ni bilo bogvekaj. Ker nisem vedel, koliko slovenskih družin je v tistem kraju, sem tjavendan odgovoril: „Kakšnih deset.“

„Cela dva,“ se je glasil njegov odgovor. „Pa bi jih bilo lahko desetkrat toliko. Vidiš, célo uro sem porabil za pot nazaj, drugače potrebujem pol ure. A tudi če ne bo nobenega otroka, jaz bom gotovo tam. Naj starši vedo, da vsaj meni in župniku ni vseeno, če otrók ni! Jaz jih bom vedno čakal, če pridejo ali ne. Boli me pa, da so starši tako kratkovidni. Namesto da bi bili veseli, da lahko dajo otrokom tudi slovensko versko izobrazbo, jim je to skoraj odveč, nadležno breme, ki ga vsiljuje župnik. Otrokom so pripravljani dati vsemogoče drugo, od baleta in športa do najrazličnejših krožkov, le za verouk zmanjka volje in časa.“

Tujina nas je izpraznila. Izgubili smo smisel za vrednote. Mislimo, da se obrestuje samo znanje. Važno je, da bo otrok dosegel poklic, ki dobro nese.

Zanemarjanje resničnih vrednot ni tako nepomembna izguba, kot mnogi — vsaj na videz — mislijo. Tudi tujci cenijo pridnost in poštenje. To dvoje pa nam je posredovalo predvsem krščanstvo.

Danes je televizija pokazala z vseh mogočih kotov nekega našega velja-

ka, kako je pri spravi maši na Rogu zehal in držal roke globoko v hlačnih žepih. Jasno je pokazal, da mu je ta maša odveč. Odmevi v tisku so bili temu primerni. Nekdo je napisal: „Če mu je bila maša odveč, naj bi rajši ostal doma, namesto da je vsemu svetu pokazal svojo nevzgojenost.“ Verskih vrednot pač ne cenil! In pa na izpitu srčne kulture — je padel.

Pred sodnikom je stal pravkar na smrt obsojeni mlad človek. Sodnik ga je vprašal, ali bi rad k obsodbi kaj povedal.

V sodni dvorani je nastala grobna tišina. Fant je spregovoril:

„Tu v tej dvorani sedijo priče, ki so govorile proti meni. Odpuščam jim, saj so storile samo svojo dolžnost. Tu je državni tožilec, ki je zahteval zame smrtno kazen. Tudi njemu odpuščam, ker je pač storil, kar je moral storiti. Tu sedi sodnik, ki me je obsodil na smrt. Ravnal je po svoji vesti — odpuščam mu. Tu pa je nekdo, ki mu ne morem odpustiti. To je moja mati. Vsega me je učila, samo živeti me ni naučila. Po njeni krivdi odhajam danes v smrt.“

Te dni sem doma doživel tole: V prometni nesreči je izgubil življenje najmlajši sin neke družine. On je bil določen, da prevzame domačijo.

V nekem samostanu v Milanu hranijo svetovno znano sliko Leonarda da Vincija Zadnja večerja. Slikar je po milanskih ulicah iskal zanjo mlade moške, da je po njih naslikal obraze apostolov. Posrečilo se mu je najti zelo lepega moškega, čigar obraz je posnel za Kristusa. Ko je imel že vse apostole naslikane, je iskal še nekoga, po katerem bi naslikal Judežev obraz. Dolgo ga ni mogel najti, nazadnje se mu je pa le posrečilo odkriti človeka s primernim obrazom. Ko ga je slikal, se je naenkrat prestrašil: ta obraz je bil isti, kot mu je pred časom služil za Kristusov obraz.

Nesreča je vse v družini močno prizadela. Le oče je ostal miren. Svojo mirnost je utemeljil takole: „Veste, v prvi in drugi vojni ni naša družina utrpela nobene izgube. Sedaj nas je pa to doletelo. Bog že ve, čemu.“ Mati pa se je tolažila: „Bil je veren in dober, vsi so ga imeli radi. Živel je iz vere.“

Te dni sem bral zapis mladega grafika. Stroj mu je pri delu zmečkal desno roko. „Postal sem drug človek,“ je zapisal, „moje življenje je zdaj bogatejše, ker sem prek te nesreče odkril bogastvo Življenja.“ (Besedo Življenje je zapisal z veliko!) „Bogu sem hvaležen za vsako uro življenja.“

Ti trije ljudje, ki sem jih pravkar omenil — oče, mati, grafik — so se v svoji nesreči naslonili na Boga. Zbuja se mi vprašanje: kako naj se nasloni na Boga človek, ki zanj nima časa, ki mu je vsaka ura verouka odveč, ki mu je nedeljska maša potrata časa?

Mladim damo lahko kot edino trajno oporo v življenju samo — Boga.

Ali smo o tem prepričani ali ne, bodo pokazale sedaj jeseni — polne ali prazne — veroučne učilnice po naših zdomskih farah.

Vaš Don Kamilo

skupnost v ljubezni

zakon

„Velika ljubezen se naredi,“ zagotavljajo nekateri. Žal, nesrečni zakoni pričajo o nasprotnem. Mnogi nosijo v sebi idilične predstave o zakonu in od svojega partnerja veliko pričakujejo. Izkušeni zakonski svetovalec pravi: „To, ali bo tvoj zakon srečen ali ne, ni odvisno samo od tega, ali si boš našel pravega partnerja, marveč tudi od tega, ali si **sam** dober partner.“

Mnogo ljudi se poroči iz popolnoma napačnih razlogov: da bi si izboljšali socialni položaj; da bi se rešili staršev; da bi izpolnili pogoj, da imajo lahko otroke; da bi se zavarovali pred materialnim pomanjkanjem ali pred osamljenostjo, boleznijo in starostjo; ali pa, da bi si zagotovili prosto pot k izpolnitvi

spolnih želj. Razmerja, ki nastanejo iz takšnih razlogov, so zavezništva, ki temeljijo na potrebah, nimajo pa ničesar opraviti s pravim namenom zakona.

Zakon ni pogodba z zahtevami in storitvami, ni trgovina za ljubezen in srečo, ni ustanova, kjer bi lahko bil srečen le en partner, drugi pa bi trpel. V zakonu sta srečna le partnerja, ki se dobro ujemata. Zato pa je treba veliko časa, potrpljenja, pozornosti, nesebičnosti. Nežna, ljubeča in zrela moški in ženska začneta skupaj nadvse pustolovsko, vznemirljivo in včasih zahtevno potovanje, z vsemi njegovimi tveganji in priložnostmi. Njuno potovanje veliko obeta, vsaj na začetku, zaradi njune enotnosti

duha in ljubezni drug do drugega. Samo od njiju je odvisno, kateri del poti bosta prehodila skupaj in katerega vsak zase. Samo onadva odločata, kako hitro bosta šla, v katero smer, kje bosta počivala in kakšne pogoje si bosta ustvarila za to potovanje.

Vendar pa na cesti veljajo nekatera pravila. Naučiti se morata razumevati in sprejemati razumevanje, dajati in jemati ter predvsem sprejemati drug drugega v vsej medsebojni različnosti. Teh pravil se morata skupaj naučiti in se jih skupaj držati, kar bo vedno povzročalo trenja. Ni treba obupati, če nastopijo težave. Skozi trnje do zvezd, pravi pregovor.

V srečnih zakonih si dva človeka delita življenje in prihodnost v prijatnostih in neprijatnostih. Posebna pomena je napetost med poloma jaz in ti, med samouresničevanjem in žrtvovanjem samega sebe. Če en pol, na primer samouresničevanje, prevladuje, se poruši ravnotežje in sledi polom. Brez blažilnega vpliva žrtvovanja postane samouresničevanje čista sebičnost. Po drugi strani pa je žrtvovanje samega sebe tudi nevarno, ker lahko kmalu postane odpoved svoji osebnosti.

Zakon veliko zahteva. A kristjan ve, da ni sam. Ve, da je Bog dejanski vir zakonske sreče. Sozakonec ni predmet sebičnih želja, marveč posrednik in živo znamenje, prek katerega lahko zakonec neposredno okuša in doživlja večno BOŽJO LJUBEZEN. Lep zakon je tudi božje darilo, zakrament, „sveto znamenje“.

marija

Prišla je s Kozjanskega, iz revščine. Nikomur ni hotela povedati, kaj jo je pognalo v svet.

Kadar je morala v klopi vstati, jo je bilo sram. Vedno so se vsi ozrli vanjo. Nekaj pogledov je obviselo na njeni obleki, nekaj na obrazu, ki je bil čudno oglat.

Na vprašanja sploh ni znala odgovarjati, tudi na preprosta ne. Prišla je v sedmi razred, pa smo vsi trdili, da še za drugega ni. Saj nič ne zna! Saj še najkrajšega stavka ne napiše brez napake!

Po dolgem času je dobila prvo zadostno oceno. Bila je presrečna. Prešinil jo je topel ogenj in z njim nas je hotela vse ogreti. Iz nje je planil hudournik zamolčanih besed. Pripovedovala je o paši, o dolgih pešpoteh do šole, o materi, ki ne vstane več iz postelje, in o očetu, ki bo sezidal v kamri novo peč.

Dnevi so tekli. Marija se je spet pogreznila v svoj črni molk. Pravzaprav ni nikomur prirastla k srcu. Sošolci so ji pravili Mica. „Kozjanska Mica, mekeke!“ Tista, ki je pasla kozo.

Zgodovina: nezadostno. Zemljepis: nezadostno. Fizika: nezadostno. Kemija, angleščina . . . Slovenščina: „Marija, kdaj se boš naučila? Marija, že spet ne znaš!“

Molk. Zbegan pogled. Tišina.

V počitnicah je sprejela materinstvo. Od koga? Koliko je bilo staro njeno šibko telesce? V osmem razredu?

Marija ni rodila. Pa bi bilo boljše, ko bi postala mati. Imela bi vsaj nekaj, kar bi bilo zares njeno.

Berta Golob

razlitje

Lin je bil zelo reven. Komaj se je preživljal. Veliko let je študiral, mnogo je vedel, a ni dobil ustrezne zaposlitve. Pogosto je pil samo vodo, ki jo je Jin zajemala pri studentu. Za riž ni bilo denarja.

Jin se je naveličala čakanja. Prosila je moža, da privoli v ločitev. Želela je skleniti drug zakon.

Lin je strmel in molčal.

„Ne bo ti treba več skrbeti zame,“ je dejala. „Tisto malo, kar si sedaj moral deliti z menoj, boš lahko imel sam.“

Lin je zelo ljubil svojo ženo. Ni se mogel ločiti. Hotel jo je zadržati.

Jin pa je neprestano moledovala za svojo prostost. Neučakano je govorila:

„Ne morem čakati, da boš končno nekaj dosegel. Zakaj nočeš, da bi si poiskala drugega moža, bogataša?“

Lina je skeleto. Privolil je v ločitev.

Kmalu pa se mu je nasmehnila sreča in je obogatel. Dobil je odlično službo in še bogato dediščino.

Jin je slišala za srečo nekdanjega moža in se vrnila. Prosila ga je, če bi se z njo spet poročil, saj je še vedno sama in brez denarja.

Lin jo je prosil, naj razlije na zemljo vodo iz vrča, s katerim je tolikokrat šla k studentu. Jin mu je ustregla. Potem jo je Lin zaprosil, naj vodo spet zajame in jo zlije v vrč.

„Kako jo naj vendar zajamem, če sem jo razlila?“ je vprašala Jin.

Lin je pokimal . . .

sanje in resničnost

Fant je videl v snu angela, ki je stal za prodajalnim pultom. Vprašal ga je:

„Kaj prodajate, gospod?“

Angel je prijazno odgovoril:

„Vse, kar želite.“

Fant je pomislil in rekel:

„Potem bi si želel:

— ženo, ki bi me razumela in na katero bi se lahko vedno zanesel,

— do konca življenja srečen zakon,

— dobre prijatelje, ki bi naju spremljali na najini življenjski poti,

— otroke, ki bi se dobro razvijali in bi nama bili v veselje,

— in, in . . .“

Tedaj mu angel seže v besedo:

„Oprostite, fant, narobe sva se razumela. Tukaj ne prodajamo sadežev, ampak zgolj semena.“

do popolne resnice

Pri svojem iskanju resnice sta zakonca Maritain obiskala tudi Léona Bloya, pisatelja in ostrega kritika vseh nepravilnosti tako v Cerkvi kot v družbi.

Zanimalo ju je, kaj bo povedal njima, ki sta blodila v temi nevere. Redkobesedni Bloy ni veliko govoril, vendar dovolj, da se je v njunih dušah nekaj sprožilo. Zapisala sta:

„Ne dá se povedati, kaj je vidno in neslišno izžarevala njegova tako samosvoja osebnost: krščansko ljubezen, usmiljenje in strah, kaj bo z nama. Že nekaj minut potem, ko sva prestopila prag njegovega bornega stanovanja, se je nekaj prav na dnu najinih src porušilo. Brez vseh dokazov sva spoznala, da na svetu ni nič večjega kakor biti svetnik, brezpogojen kristjan. Spričo tega je vse drugo nič.“

Jacques Maritain (1882—1973)

Največji katoliški modroslovec našega stoletja Jacques Maritain se je rodil 1882 v Parizu. Doraščal je v protestantski družini, a brez vsake verske vzgoje. Njegova žena Raisa je bila Judinja iz južne Rusije, ki je v Francijo pribežala z materjo in mlajšo sestro Vero. S sedemnajstimi leti se je vpisala na znamenito pariško univerzo Sorbono, da bi ob študiju odkrila resnico. Tam je srečala plavolaslega Jacquesa in že ob prvem srečanju sta začutila, da spadata skupaj. Na dolgih sprehodih sta se veliko pogovarjala. Spoznala sta, da oba mučijo enake stiske.

„Če se moramo odreči iskanju resnice, iskanju med dobrim in zlim, med pravico in krivico, potem se moramo odpovedati tudi življenju človeka,“ je takrat menila Raisa. Prvi žarki upanja so posijali v njuni duši, ko sta poslušala predavanja slavnega modroslovca Henrija Bergsona, ki je bil po rodu Jud, a se je vedno bolj bližal krščanstvu. Prevzel ju je zlasti njegov nauk o „notranjem vpogledu v življenjsko resnico“: človek, ki globoko pogleda v svojo notranjost, se zave, da je svobodno bitje in zato odgovoren za svoja dejanja in svoje življenje. Pri iskanju resnice sta jima bila v veliko pomoč dva evangeljska kristjana tistega časa: Charles Péguy in Léon Bloy.

Ko sta se Jacques in Raisa poročila, sta izbrala skupno geslo: „Do popolne resnice!“ Po iskrenih medsebojnih pogovorih, branju in

razmišljanju so eden za drugim padali predsodki, ki sta jih imela do katoliške vere. Razumskih ugovorov ni bilo več, manjkal je le še „dotik“ milosti. Raisa je težko zbolela in Jacques je goreče molil za njeno zdravje. Po Raisinem ozdravljenju sta premagala še čustvene zadržke in se dala 11. junija 1906 krstiti. Svojo vero, do katere sta se tako težko priborila, sta resnično živela. Njuna hiša je postala priljubljeno zbirališče krščanskih izobražencev. S posebnim dovoljenjem sta imela v hiši kapelo in v njej je vedno bilo Najsvetejše. Njun zgled je pritegnil tudi znance in sorodnike. Mnogi so zaprosili za krst.

Spremenila se je tudi Jacquesova modroslovnost. Poglobil se je v spise sv. Tomaža Akvinskega in njegove misli presadil v moderno dobo. Njegov ugled je stalno naraščal. Postal je voditelj katoliških izobražencev v Franciji. Svoje nazore je izpovedal v več kot štiridesetih knjigah, ki so globoko vplivale na krščansko misel 20. stoletja. Vabili so ga na univerze širom po svetu. Več let je predaval v ZDA. Nekaj let je bil tudi francoski veleposlanik v Vatikanu. Po Raisini smrti se je umaknil v redovno hišo Malih Jezusovih bratov v Toulouseu, kjer je v visoki starosti tudi umrl. Zadnjič se je v javnosti prikazal med II. vatikanskim koncilom, kjer ga je papež Pavel VI. sprejel s posebno pozornostjo, saj se je sam modroslovno oblikoval prav ob Maritainovi filozofiji. Hotel ga je imenovati celó za kardinala.

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

SLOVENIJA NA OKRASNEM PRTU

Kranjski akademski slikar Vinko Tušek je dal tiskati prt, na katerem je upodobljen zemljevid Slovenije. To je obenem poster, plakat podobna velika slika, bogata, vsem razumljiva turistična informacija, prava osvežitev med turističnimi spominki. Na njem so predstavljene naravne, kulturne, krajske, zgodovinske in gospodarske značilnosti Slovenije.

ALJAŽEV STOLP — SPOMENIK

Jeseniška občina je razglasila Aljažev stolp na vrhu Triglava za kulturni in zgodovinski spomenik. Stolp je dal postaviti leta 1895 župnik na Dovjem Jakob Aljaž. Spomenik je treba po tej odločitvi varovati v njegovi neokrnjenosti in izvornosti — zvezde na njem že nekaj časa ni več.

PRVA IZLETNIŠKA KARTA ISTRE

Geodetski zavod Slovenije je izdal prvo izletniško karto Istre. Ta prikazuje del območja Slovenije (od Škocjanskih jam do hrvaške meje) in istrsko območje Hrvaške. Zelo poudarjeno je prometno omrežje in zanimivosti. Na hrbtni strani karte so opisane značilnosti pomembnejših naselij.

KARITAS ODSLEJ TUDI V SLOVENIJI

Tudi v Sloveniji deluje sedaj samostojna cerkvena ustanova Karitas, katere krovna človekoljubna organizacija je razpredena po 120 državah. V Sloveniji vodi karitativno dejavnost medškofijski odbor, ustanovljene so pa že

tudi škofijske Karitas v Mariboru, Ljubljani in Kopru. Marsikje delujejo tudi že dekanijske, medžupnijske in župnijske Karitas, ki organizirajo pomoč najbolj potrebnim v domačem okolju in drugod po svetu, sodelujejo pri človekoljubnih akcijah ob večjih nesrečah in prevzemajo organizacijo strokovne socialne dejavnosti.

SPET BOŽIČNE POČITNICE

Učenci osnovnih in srednjih šol v Sloveniji bodo imeli letos po dolgih letih spet en teden božičnih šolskih počitnic. To je sklenil republiški komite za vzgojo in izobraževanje, ki se je sedaj prekrstil v sekretariat.

SPRAVA NA ROGU NA VIDEOKASETI

Založba kaset in plošč TV Ljubljana je izdelala prvih tisoč videokaset prenosa spravne slovesnosti v Kočevskem Rogu. Dobrodošla bo posebno Slovencem po svetu, ki slovesnosti na Rogu niso mogli neposredno spremljati.

od tu in tam

AJDOVEC PRI ŽUŽEMBERKU

Na praznik Svete Trojice so dobili Ajdovčani po 48 letih spet svojo cerkev. Posvetil jo je nadškof Šuštar. Zbralo se je skoraj 3000 ljudi. V začetku maše je deževalo kot iz škafo, po maši pa se je nebo povsem zjasnilo. Marsikdo se je ob tem naravnem „čudežu“ spomnil na rojaka, svetniškega škofa Gnidovca.

BAKOVCI

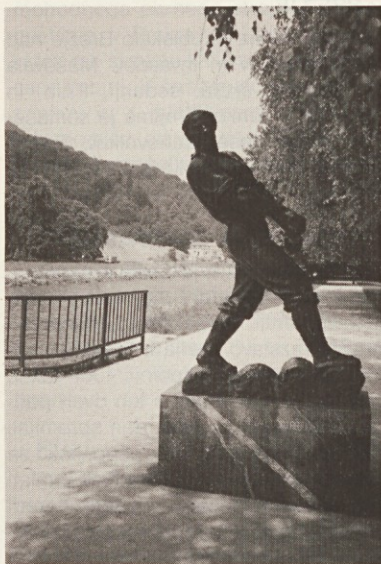
V tem kraju pri Murski Soboti so

Del Plečnikovega tromostovja v Ljubljani

odprli novo šolo. V njej in v obnovljenih starih šolskih prostorih je 16 učilnic, večnamenski prostor, sodobna kuhinja, knjižnica in klubski prostori. Šola lahko sprejme več kot 200 učencev.

Kip Splavarja, delo Borisa Kalina, ob novem mostu čez Savinjo v Celju

NOVO MESTO s kapiteljsko cerkvijo v gospodujočem položaju vrh griča, ki povzdiguje lepoto mestne panorame.

BLED

Na Bledu je začel voziti miniaturni parni vlak. Lokomotiva malega hlapona je narejena po modelu lokomotive z začetka tega stoletja. Mali parni vlak, ki se ga bodo razveselili tudi najmlajši, ima pet vagončkov za približno po 15 otrok, proga je pa dolga 170 metrov.

BREZJE

Konec junija je obiskalo Brezje nad 8000 bolnikov in invalidov. Maševala sta kopska škofa, sedanji, Pirihi, in upokojeni, Jenko. Z njima je somaševalo nekaj deset duhovnikov. Brezje obišče vsako leto okrog 200.000 romarjev.

CERKLJE NA GORENJSKEM

V začetku julija je postala cerkljanska šola za nekaj dni „največja vrtnarija“ v Sloveniji. Turistično društvo je pripravilo razstavo cvetja in lovstva. Šolske prostore so napolnili tudi ribiči, čebelarji in zasebniki s teh dveh področij. Razstavo so vsak dan spremljali nastopi domačinov, ki še vedo, kako se pletejo koši, se skuje podkev, omlati žito, oblikuje lončeno posodje, naredi čevelj in sešije narodna noša. S fotografijami so predstavili lepote tistih krajev.

CIRKULANE

Haloze so trpele poleti tako sušo, da je stanje mejilo že na katastrofo. V gasilskih cisternah in drugih posodah so vozili domačijam vodo iz pet in več kilometrov oddaljenih hidrantov ptujskega vodovoda. Vode so pa prav tedaj najbolj potrebovali: poleg za ljudi in živino tudi za škropljenje vinogradov. Za pet kubičnih metrov vode je bilo treba plačati 350 dinarjev (5 mark). Marsikateri haloška domačija živi od 1600 dinarjev (270 mark) kmečke pokojnine in treba bi bilo dati vso samo za vodo.

FRAM

V Loki na Pohorju so slovesno odprli krajevno cesto Loka-Kopivnik, eno zadnjih cest, ki so jih načrtovali v Slovenskih goricah in na Pohorskem hribovitem območju.

GORNJA RADGONA

V Gornji Radgoni pridelujejo šampanjec že skoraj 140 let. Poleg pol-industrializirane proizvodnje srebrne penine, ki jo zorijo v pločevinastih cisternah, jo zorijo tudi po starem, v steklenicah: v njih zori šampanjec kar dve leti. Ves ta čas je treba vsako steklenico vina vsak dan pretresti in obrniti za osmino obrata, da se očisti. Na tak

način pridobijo tu letno 150.000 steklenic zlate penine.

GORNJA RADGONA

Na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni je letos sodelovalo okrog 1200 razstavljalcev, od tega 100 tujih. Sejmu je bil dodan bogat strokovni program. Namenjen je bil čebelarjem, rejcem govedi, vinogradnikom, mlekarkarjem, prašičerejcem, rejcem kuncev, izdelovalcem kmetijske mehanizacije, slovenskim zadružnikom, kozjerejcem in sadjarjem. Posebna komisija je ocenila domače mesnine, mleko in mlečne izdelke, potem pa dvesto vzorcev domačih vin.

GORNJI GRAD

Baročna katedrala sv. Mohorja in Fortunata v Gornjem gradu, nekdanji letni rezidenci ljubljanskih škofov, je cerkev z največjim notranjim tlorisom na Slovenskem. Cerkev ima dragocene slike, star krstni kamen in edinstveno izrezljan božji grob na Slovenskem. Doslej je ta sakralni prostor kulturno neizrabljen. V njem bi se lahko vrstili baročni koncerti, na dvorišču pred katedralo pa igre na prostem.

GORNJI GRAD

Na kmetiji Jamnikovih v Florjanu pri Gornjem Gradu so odprli stalno razstavo izdelkov velikega ljudskega ustvarjalca, izumitelja, rezbarja, rokodelca in fotografa Antona Jamnika (1868—1942). Postavili so jo v staro kaščo, kjer je Jamnik največ delal.

HRASTOVLJE

Freska mrtvaškega plesa v cerkvi Svete Trojice v Hrastovljah spada med naše največje umetnine. Letos je obhajala petsto let obstoja. K slovesnosti se je zbralo 4000 ljudi. Somaševanje je vodil nadškof Šuštar, s katerim so somaševali še štirje škofje in kakšnih 20 duhovnikov. V posvetnem delu spominjanja je govoril Zlobec.

IDRIJA

V idrijskem gradu, kjer domuje mestni muzej, potekajo najboljše obnovitvena dela v zadnjih dvesto letih. Te dni zaključujejo obnovo notranjega dvorišča s poslikavanjem fasad, zasteklitvijo arkad in kleparskimi deli na

strehi. V pritličju so predvideni prostori za tri do štiri trgovine, veliko restavracijo, gostinski lokal s prodajno galerijo in teraso pred gradom. V enem grajskem stolpu bodo uredili poročno dvorano, v drugem pa muzej o rudniku živega srebra. Na grajsko dvorišče bodo spet postavili vodnjak, kot je stal tam nekdanj.

KRANJ

Tu je začel poskusno oddajati krajevni radio Kranj, imenovan tudi Savski val. To bo trgovsko poslovna radijska postaja, ki bo hkrati tudi sporočala občanom Kranja in okolice dnevne novice.

LJUBLJANA

Na Gosposki 1 (Dvorni trg) so odprli novo galerijo Insula Ljubljana. Ukvarjala se bo predvsem z grafikami, čeprav bodo dobila v njej mesto tudi dela v drugih likovnih tehnikah.

MARIBOR

V prvi polovici julija se je vršil v Pristanu poletni lutkovni festival, za katerega so pripravile znane lutkovne skupine iz Slovenije skupno 17 predstav.

MARIBOR

Napeljava plinskega omrežja v Mariboru lepo napreduje. Z zemeljskim plinom bodo nadomestili 4300 ton premoga in mazuta, s čimer ne bo mesto ob Dravi več med onimi z najbolj onesnaženim zrakom v Sloveniji.

KRŠKO je mesto na desnem bregu Save, po vojni združeno s štajersko vasjo Videm na levem bregu. Tu so sodili Veroniki Deseniški, se je rodil Jurij Dalmatin in je umrl Janez Vajkard Valvasor.

MARIBOR

V Podravju je bila letošnja letina pšenice rekordna. Kmetje pa so zaradi slabih odkupnih cen zadržali večino pridelka v domačih kaščah. Strokovnjaki opozarjajo, da bo treba nameniti več pozornosti sortam, ki jih bodo sejali za naslednjo letino, saj je kar tretjina letošnjega pridelka dosegla šele tretji kakovostni razred.

MURSKA SOBOTA

V murskosoboški bolnišnici so odpr-

li nov transfuzijski oddelek. Treba je bilo obnoviti stari oddelek, urediti prostore in nakupiti opremo.

POLANA PRI MURSKI SOBOTA

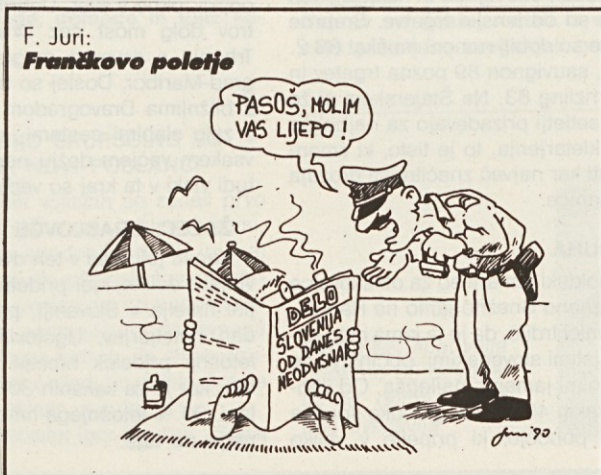
Že pred štirimi leti so se tukajšnji krajanje odločili, da bodo vsaj enkrat na leto mladim pokazali, kako so nekoč delali s pomočjo maganjarja, to je samohodnega parnega stroja za pogon mlatilnic. V Prekmurju je bilo mogoče videti tak stroj še kakšno desetletje po zadnji vojni. V času mlačve so lastniki z njimi in z mlatilnicami potovali od hiše do hiše, od vasi do vasi. Stari hla-pon je bil v začetku avgusta na prireditvi ob zaključku žetve spet v pogonu.

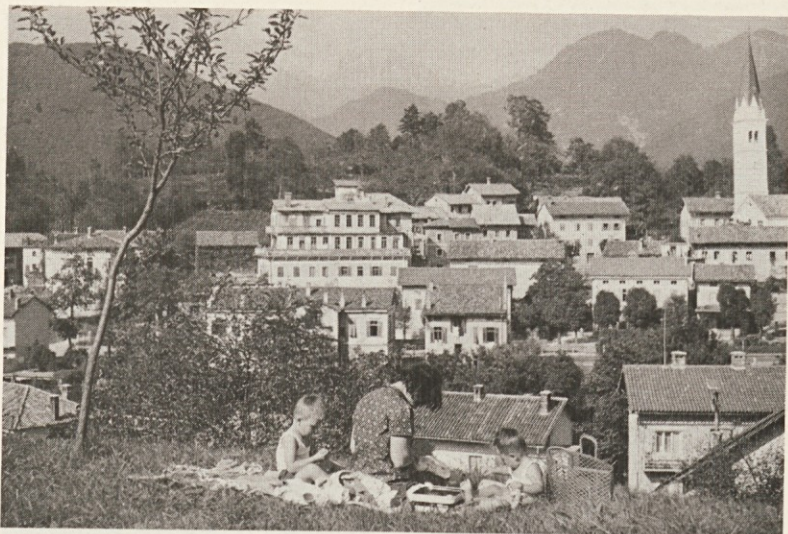
PREDGRIZE

Koprski škof Pirih je v tej vasi v župniji Črni vrh nad Idrijo blagoslovil prenovljeno kapelico sv. Rešnjega telesa. Kapelica je stara 115 let. Škofa so pričakali vsi vaščani in številni drugi farani.

PTUJ

Ptujske toplice so dobile lep in sodoben avtokamp, ki sodi v I. kategorijo. Radi bi zgradili še razkošno stanovanjsko naselje (400 ležišč) za goste, dva hotela (160 ležišč) ter nekaj novih

MOST NA SOČI, nekdanj Sv. Lucija, je prijeten letoviški kraj ob umetnem jezeru Soče. Tu je bil rojen pisatelj Ivan Pregelj.

bazenov in zdraviliških objektov, pa trenutno ni denarja.

PTUJ

V ptujskem minoritskem samostanu si je bilo poleti mogoče ogledati 183

Rotovž z baročnim pročeljem v Ptuj.

različnih izdelkov izmed 300 dobrot za pod zob, ki jih znajo pripraviti na slovenskih kmetijah.

PTUJ

Pri ocenjevanju vin podravskega in posavskega območja so strokovnjaki za vina uvrstili med najboljša vina lanske letine: beli pinot, sauvignon, renški rizling poznih trgateg in chardonnay. Traminec 71 je dobil eno od velikih zlatih medalj, ki so ostale v Jugoslaviji. Poleg te so ptujski kletarji dobili zlate medalje za rumeni muškata, chardonnay 1. izbor, sauvignon in haložan; vsa ta vina so od lanske trgateve. Srebrne medalje so dobili rumeni muškata 89 2. vzorec, sauvignon 89 pozna trgateve in renški rizling 83. Na Štajerskem si že dve desetletji prizadevajo za najboljšo obliko kletarjenja, to je tisto, ki zmore prenesti kar največ značilnosti grozdja v steklenice.

RADUHA

Preboldski jamarji so za obiskovalce odprli znano Snežno jamo na Raduhi. Poznavalci trdijo, da je ta jama med sedemnajstimi slovenskimi, občinstvu že dostopnimi jamami, najlepša. Od vhoda se kakih 40 metrov globoko spušča ledeno pobočje, ki pripelje v veliko

podzemno dvorano. Zaradi ledenega jezera v njej jo imenujejo Ledena dvorana. Jama je dolga skupaj več kot tisoč metrov, globoka pa okrog sto metrov. V jami so našli tudi okostje jamske medvedke, ki je pri nas izumrla že pred 15 do 20 tisoč leti.

SORICA

Ivan Grohar (1867—1911) je bil znamenit slovenski slikar, ki je upodabljal predvsem slovensko pokrajino in kmeta. Sedaj so odkupili njegovo rojstno hišo v Sorici, ljubki gorski vasi pod prisojnimi bregovi krajnih bohinj-skih gora. V dveh letih jo nameravajo temeljito obnoviti in v njej urediti njegovo spominsko sobo, galerijo, slikarsko delavnico, narodnostno zbirko in knjižnico.

STARA FUŽINA

Tu so v popravljenih prostorih odprli prenovljeno planšarsko zbirko Gorenjskega muzeja. Muzej ima danes štiri razstavne prostore. Predstavljeni so planšarski stan, izvorna sirarska delavnica, planšarska naselja, življenje in delo bohinj-skih planšarjev — teh je še kakšnih 30.

ŠMARJETA PRI NOVEM MESTU

Pri osnovni šoli v tem kraju so izročili v uporabo prizidek k šoli, kjer so pridobili več učilnic in prostorov za učila, telovadnico in štiri igralnice za otroški vrtec. S tem jim je omogočena organizacija enoizemskega pouka.

TRBONJE

Za vaščane Trbonj v dravogradski občini pomeni most, ki so ga sedaj odprli, okno v svet. Dobrih dvesto metrov dolg most čez Dravo povezuje Trbonje s severno magistralo Dravograd-Maribor. Doslej so bile povezane z bližnjima Dravogradom in Vuzenico z zelo slabimi cestami, ki so bile ob vsakem večjem dežju neprevozne, pa tudi vlaki v ta kraj so vedno bolj redki.

ŽALEC, BRASLOVČE

Konec julija so v teh dveh krajih Savinjske doline, kjer pridelujejo dve tretjini hmelja v Sloveniji, praznovali 28. dan hmeljarjev. Ugotovili so, da bo letošnji pridelek hmelja okrog 3700 ton, kar je za kakšnih 300 ton več kot lani. 90 % letošnjega hmelja je prodajnega na tuje.

vrenje v slovenskem kotlu

S to številko Naše luči se poslavljamo od dolgoletne rubrike Med vrsticami. Zakaj? Zato, ker je prišlo v Sloveniji do demokracije. Za prejšnji, enopartijski sistem je bilo vse, kar je le malo zadišalo po Cerkvi, postavljeno na črno listo in potem opazovano, špijonirano, zastraševano. Ker smo pri Naši luči hoteli kot kristjani, ki morajo kričati, kjer se dela krivica, pisati tudi o krivicah, ki jih je delal partijski sistem našemu narodu 45 let, smo zato, da nas ne bi ta sistem že vnaprej diskreditiral, češ da lažemo, rajši objavljali izrezke iz resnih tujih in slovenskih časopisov, ki so poročali o teh krivicah. Odslej bomo o dogajanju domá poročali sami, a tako, da bomo v svoja poročila vpletali tudi druge, domače in tuje, komentarje.

SLOVENSKO SKUPŠČINO SO PREVZELI NOVI POSLANCI

Po aprilskih volitvah so začeli prvo sejo skupščine novi poslanci sami, čeprav bi se spodobilo, da bi jo vsaj začeli prejšnji skupščinski funkcionarji. S takšnim ravnanjem so ti zadnji pokazali ne le pomanjkanje osnovnega bontona, ampak tudi to, da jih je izguba monopolne oblasti prizadela, kot da bi jim kdo oblast ukradel.

Notranji minister Igor Bavčar: „Stara

Potrčeva skupščinska oblastna ekipa se je obnašala kot skupina užaljenec, ki so ji ukradil nekaj, kar je bilo samo njeno. In res je bilo to leta in leta samo njeno. S tem ko Potrčeva ekipa ni sodelovala v ceremoniji, ko je nova legitimna oblast prevzemala oblast, je potrdila lastno nelegitimnost. — Tako obnašanje dovčerašnjih oblastnikov povsem dementira njihov glavni predvolilni šlager, da so omogočili prehod v demokracijo. Vsi smo videli, da stari oblastniki oblasti niso dali ali predali, novi poslanci so si jo morali vzeti.“ (DEMOKRACIJA, Lj., 15. 5. 90).

TELEVIZIJA JE ŠE VEDNO PARTIJSKA

O prvi skupščinski seji je ljubljanska TV poročala tako, da je „prenovitelje“ slavila, demosočve pa poniževala. Ko so potem na ustanovnem zasedanju novega slovenskega parlamenta prebrali telegram murskosoboškega Demosa z zahtevo po zamenjavi nekaterih urednikov na TV Slovenija in je obrambni minister Janez Janša označil takšno poročanje TV za „labodji spev novinarjev“, je pristojne vodilne ljudi na TV zajela prava panika. Z enournno prekinitvijo programa in opozorilno stavko novinarjev so dosegli prav nasprotno, kar so hoteli: narod so prepričali, da je treba samopašni vladavini političnih izbrancev narediti konec.

Zunanji minister Dimitrij Rupel je ob tem zapisal: „Medijski nasprotniki Demosa so zagnali vik in krik, da jih hoče Demos odstaviti, jih vreči iz služb ipd. Ta vik in krik je pač trik. Čeprav so doslej metali iz služb in celó policijski preganjali predvsem

člane Demosa, Demos nima maščevalnih namenov. Demos si želi enakopravnega poročanja in sodelovanja. Menim, da je potrebno v vrhovih medijev zagotoviti ravnotežje. O tem bo odločal slovenski parlament. Če bodo morali nekateri neprofesionalni in zgolj staremu režimu privrženi medijski poveljniki zapustiti svoje oblažinjene naslanjače, bo to pač v skladu z demokratičnimi pravili.“ (DEMOKRACIJA, Lj., 15. 5. 90).

LIPA — PLAČILNO SREDSTVO

V Sloveniji se vedno pogosteje pojavlja kot plačilno sredstvo poleg jugoslovskega dinarja zeleni bankovec „ena lipa“. Za njegovo vrednost jamči Banka Slovenije, za to pa stoji skupina slovensko zavednih zašebnikov.

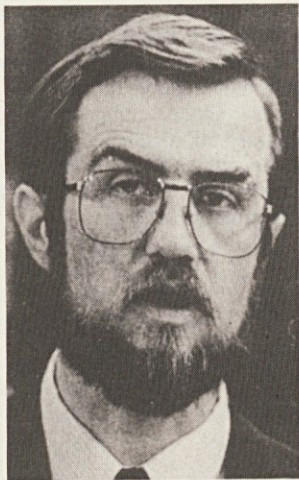
Na „lipi“ je na eni stran portret Franceta Prešerna, na drugi pa Plečnikov načrt slovenskega parlamenta. „Lipa“ velja približno 50 dinarjev.

SPOMINSKA SLOVESNOST V VETRINJU

27. maja je v samostanski cerkvi v Vetrinju maševal ljubljanski pomožni škof Kvas za tiste Slovence, ki so jih konec maja 1945 iz tamkajšnjega taborišča vrnili Angleži s prevaro v Jugoslavijo — v smrt. Med njimi je bilo 12.000 domobrancev in pa nekaj tisoč civilnih oseb. Pri maši je pridigal župnik Zaletel, ki je kot glavno misel izrekel poziv k odpuščanju in spravi. Pri maši sta bila navzoča tudi slovenska ministra predsednik Peterle in Rupel.

Bankovec „lipa“ velja približno 50 dinarjev in se domá vedno bolj uveljavlja.

LOJZE PETERLE je postal slovenski ministrski predsednik zato, ker je njegova stranka, Slovenski krščanski demokrati, postala s 14 % glasovi pri volitvah najmočnejša skupina v zvezi strank Demosu.

Leta 1948 rojeni Peterle izhaja sicer iz močno katoliške vasi na Dolenjskem, s svojim mirnim nastopom pa je narodno spravo za svoj politični cilj ne le proglasil, marveč jo tudi v vsakdanu živi.

V Ljubljani je študiral zemljepis in zgodovino, kasneje je diplomiral tudi iz gospodarstva. Od 1975 dela v uradu za deželno načrtovanje, ne nazadnje na področju vprašanj o okolju.

V začetku so imeli proti njemu kot novemu šefu vlade nekateri pomisleke, ker je bil nepoznan, medtem pa si je s svojim mirnim in hkrati strokovnim nastopom pridobil ugled povsod po Sloveniji.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 4. 7. 90.

Po maši je bilo pred cerkvijo spominsko zborovanje, na katerem je govoril tudi predsednik Peterle. Poudaril je, da je program slovenske vlade program sprave.

„GENERAL“ V SLOVENSKEM PARLAMENTU

Sredi junija je v slovenski skupščini nastopil poslanec in vojaški častnik Aksentijević. Po nekaj slovenskih besedah je hotel govoriti v svojem materskem jeziku, v srbsčini, čemur pa se je uprl poslanec in pravosodni minister Pirnat, ki je zagovarjal načela slovenske suverenosti zahteval, da se v slovenski skupščini govori slovensko, zlasti ker imenovani častnik ni nameraval govoriti kot predstavnik neke manjšine, ampak kot predstavnik vojske, ki pa naj bi bila tudi slovenska vojska. Poleg vsega zna mož slovensko, pa še takoj v začetku nastopa je žalil slovenskega obrambnega ministra Janša.

Ob sojenju četverici lani v Ljubljani je vsa slovenska javnost sprejela stališče, da je treba upoštevati najprej slovensko ustavo, ki določa uporabo slovenskega jezika pri sojenju v Sloveniji, in šele potem določilo zveznega zakona, ki ureja jezik vojaškega sodišča. Če je veljalo to stališče ob lanskem vojaškem sojenju četverici, mora veljati tudi danes pri nastopih vojakov v slovenski skupščini.

Zanimivo je, da so komunisti-prenovitelji Pirnata zaradi njegovega nastopa napadli, kot je tudi zanimivo, da niso na prvi seji slovenske skupščine skupaj z ostalimi poslanci peli nove slovenske himne.

Pesnik Janez Menart je o tem dogodku v dolgem premissljanju zapisal na koncu med drugim tudi tole: „Srbska večja jezikovna pravica je v odnosu do pravic drugih neavtohtonih narodov v Sloveniji samo posledica ustavne finte o štirih ustavnih jezikih, katere bistvo je v tem, da razširja prednosti srbskega in hrvaškega jezika na vso Jugoslavijo, medtem ko Slovenci in Makedonci zaradi svoje maloštevilčnosti od te navidezne jezikovne demokracije ne moremo imeti nič razen jezikovne škode. Ta ustavna finta naj bi ‚počasi in z leti‘ pripeljala do vse večje dvojezičnosti v vseh nesrbohrvaško govorečih okolišjih, katerih jeziki naj bi postali narečja za domačo rabo, sčasoma pa po možnosti sploh izginili . . . Vidim, da je imel dr. Pirnat prav.“ (DELO, Lj., 2. 8. 90).

SKRIVNOST KOČEVSKRE REKE — RAZKRITA

17 km jugozahodno od Kočevja se nahaja 20 km dolgo in 7 km široko območje Gotenica—Kočevska Reka—Borovec. Večina tega, kar se je govorilo o tem skrivnostnem ozemlju, je v vasi Gotenica, že pred 40 leti preimеноvani v Lipo, oddaljeni tri kilometre severozahodno od Kočevske Reke. V strmeh hribu tik nad vasjo se nahaja čudovito zaklonišče za prejšnjo partijsko vlado ob možni protirevoluciji. Dograjeno je bilo že leta 1958.

„Izredno udobni sistem podzemskih hodnikov levo in desno, z množico sob, je po 32-ih letih ohranjen tako, kot da bi bil zgrajen danes. V podzemlju je vse, od operacijske in rentgenske sobe, kinodvorane, številnih ‚pisarn‘ do kurilnice, kjer že 32 let neprenehoma z električno energijo grejejo podzemlje na 18° C, v rezervi pa sta še dva mogočna agregata na nafto za proizvodnjo elektrike. — Nikjer na stenah ni niti kančka vlage, vlage ni niti v zraku. — V zaklonišču lahko udobno živi okoli 100 oblastnikov. — Skupaj z zalogami hrane ter čredami ovac, krav, prašičev, konjev in kokoši, ki so poleg tega, da so eventualna hrana, bile ves ta čas izvrstna kamuflaža za vse, kar se tu nahaja, lahko 3000 ljudi, ki bi branili to prestolnico pod zemljo, shaja 90 dni. — Podzemljске objekte v Gotenici so skoraj deset let gradili številni kaznjenci, ki so tu povečini končali svoje življenje. — Ivan Maček-Matija je duhovni oče tega zblojenega projekta.“ (DEMOKRACIJA, Lj., 20. 6. 90).

Človek se sprašuje, v čigavem imenu so vladali ti slovenski Ceausescuji, če so se upora svojega naroda tako bali, da so si morali zgraditi podzemsko zavetišče. Pa koliko denarja so po nepotrebem zapravili (gradnja, vzdrževanje, zlasti segrevanje!) In koliko strahu so pognali v kosti tamkajšnjim domačinom in koliko nedolžnih življenj uničili! Odpustiti jim moramo, pozabiti pa vsega tega ne smemo. Že iz ljubezni do tam umrlih ne.

OSAMOSVAJANJE SLOVENIJE

Po besedah predsednika slovenske

skupščine Bučarja „Jugoslavija takšna, kot je danes, ni več sposobna preživetja“. Enakega mnenja so danes vsi vodilni slovenski politiki. V prihodnosti se nudi Sloveniji dve možnosti: ali naj postane kot suverena republika članica Jugoslavije kot konfederacije, s tesno naslonitvijo na Zahod, ali pa naj iz razpadajoče večnarodne države izstopi. Še do pred kratkim je Sloveniji zaradi teh njenih težejh grozila možnost vojaške zasedbe, ki bi jo ukazal Beograd.

„Inspekcijski obisk' zveznega obrambnega ministra prav na predvečer volitev v Sloveniji in vojaška obtožba kaznivega dejanja proti vodju opozicije Pučniku zaradi nekega volilnega plakata so v Ljubljani eno-umno razumeli kot poskus političnega pritiska. Neposredno zatem so, spet na povelje iz Beograda, vojaki prepeljali orožje teritorialne obrambe, ki je podrejena posameznim republikam, v vojaška skladišča, ne da bi bila vlada v Ljubljani o tem prej obveščena. Vse to je prilivalo olja govoricam, da pripravlja vojska zasedbo Slovenije.“ (SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 29. 6. 90).

Slovenska vlada je takoj po zaprilegi (16. 5.) predajo orožja blokiral. Nekatere občine so se ukazu o oddaji orožja uprle. Vsa Slovenija je ukaz razumela kot vojaško provokacijo. Šef slovenske teritorialne obrambe gen. Hočevnar je bil odstavljen.

REPUBLIŠKA SKUPŠČINA JE RAZGLASILA SUVERENOST SLOVENSKE DRŽAVE

Predsednik slovenske skupščine Bučar je 2. julija prebral v skupščini Deklaracijo o suverenosti države Republike Slovenije (RS), ki jo je isti dan Skupščina RS sprejela in razglasila na skupni seji. Izjavo je odobrilo 187 poslancev, 3 so bili proti, 2 sta se vzdržala, 15 pa se jih ni izreklo. V predhodnem razpravljanju so izrazili komunisti-prenovitelji proti deklaraciji pomisleke, češ da je preuranjena in da utegne sprožiti nevšečne odzive Beograda.

V deklaraciji so poslanci razglasili naslednje določbe: Republika Slovenija je suverena, to je samostojna in neodvisna. Politični, gospodarski in prav-

ni sistem RS temelji na ustavi in zakonih RS. Jugoslovanska ustava in njeni zakoni in predpisi veljajo v Sloveniji le, če niso v nasprotju z njeno ustavo in zakoni. Vsi zvezni organi in organizacije morajo v Sloveniji poslovati v skladu z njenim pravnim redom. V roku enega leta bo Skupščina RS izvedla predpisani postopek za sprejem nove ustave RS. Skupščina RS obvezuje slovensko vlado, da najkasneje do začetka septembra 1990 pripravi predlog ustavnega zakona, kateri zvezni zakoni v Sloveniji več ne veljajo. Delegati Slovenije ne bodo več sodelovali na sejah zveznega zbora.

Odločanje so poslanci sklenili s slovensko himno, ob razglasitvi suverenosti pa so vsem razdelili tudi nageljne.

Predsednik slovenske skupščine Bučar je dal po razglasitvi deklaracije novinarjem naslednjo izjavo: „Danes je bila sprejeta deklaracija. Na dnevi red je prišla nepričakovano. Vendar to ni naključje. Gre za to, da je skupščina kot prevodnik javnega mnenja Slovenije postajala nestrpna, ker se stvari v Sloveniji niso dovolj

S slovesnosti na Rogu. Na levi spodaj Spomenka Hribar, na desni nadškof Šuštar, v sredi notranji minister Bavčar, na desni zgoraj Tine Hribar.

hitro spreminjale. Oviro je predstavljal zvezni pravni red. Ta ni prilagojen ciljem, za katere se zavzema Slovenija. Deklaracija je bila v skupščini sprejeta z aklamacijo. Čeprav je Demos sprva nastopil kot samostojni predlagatelj, kar je povzročilo negodovanje pri nekaterih strankah in skupinah, pa je kasneje prišlo do veljave spoznanje, da do deklaracije lahko pride le ob soglasju vseh političnih sil. Deklaracija, kot je sprejeta, izraža enotno politično voljo vse skupščine. Pomeni zgodovinski prelom in resničen, prvi korak k suverenosti Slovenije. Samo tako lahko realiziramo tisto, kar smo obljubili svojim volilcem: da bo Slovenija resnično samostojno odločala o svoji usodi.“ (DELO, Lj., 3. 7. 90.)

DAN SPRAVE V KOČEVSKEM ROGU

„Kočevski Rog, najbolj tragični košek slovenske zemlje, kjer že dolgo v miru počivajo posmrtni ostanki tisočev naših rojakov. Od zadnje vojne sem ni mogel nihče ob njih klečati in moliti, nihče jim ni smel tu prižigati sveč, sedaj pa se je k njim zgrnila nad tridesettisočglava množica Slovencev iz domovine in tujine, kakor da bi hoteli vse zamujeno postoriti za vsa leta nazaj.“ (DRUŽINA, Lj., 15. 7. 90.)

To se je zgodilo v nedeljo, 8. julija. V neposredni bližini enega od množičnih grobišč slovenskih domobrancev, pri grobišču pod Krenom, je nadškof Šuštar maševal za pokojne domobrance, ki tam ležijo. Opravil je zanje tudi simboličen pogrebni obred. Predsednik Kučan je v imenu druge strani, torej tiste, ki je tu pobijala, opazno živčno povedal nekaj neobveznih besed, med katerimi je bila tudi dolgo pričakovana beseda „Obžalujemo“. Od Predsedstva RS sta bila navzoča tudi Oman in Plut, od vlade podpredsednik Malešič, ministra Bavčar in Kocjančič (ki je izzivalno tiščal vso mašo roke v žepih, za kar se je pa kasneje opravičil), od skupščine pa njen predsednik Bučar.

Z nadškofom je somaševalo 75 duhovnikov. Med mašo je pel 80-članski pevski zbor dobrepoljske župnije. Po

(dalje na str. 35)

po 45 letih križem kražem po Sloveniji

45 let nisem bil domá. 45 let brezdomovinec. To res niso mačje solze.

In zakaj sem bil tako dolgo ob domovino? Samo zato, **ker si je skupina ljudi vzela pravico, da je Sloveniji povsem nezakonito odvzela njene prirodne svoboščine in uvedla totalitarno „diktaturo proletariata“.** Kot kristjan sem se čutil dolžnega, da govorim in pišem o tej krivici — po resnici in dostojno — **partija je pa to moje početje imela za verbalni delikt.** Sedaj že pokojni Franček Križnik mi je nekoč rekel, da mi 15 let ječe ne uide, če bi šel takrat domov.

S kolegi v emigraciji smo se velikokrat šalili, da bomo ob padcu partijskega sistema v Slovenijo „fkorakali“. To sem letos storil. Ne na belem šimeljnu, kot je bilo včasih rečeno, ampak v svoji beli Fiesti.

11. julij

Ko sem se 11. julija zjutraj odpravil iz Slovenj Plajberka proti Ljubelju, mi je bilo precéj jasno, da **je ta pot nekoliko tvegana.** Najprej zato, ker vsaj teoretično lahko pride do vojaške zasedbe Slovenije s strani Beograda, potem pa zato, ker utegne še vedno imeti v Sloveniji svoje prste v igri zvezna UDBA. Po drugi plati je pa na oblasti demokratična vlada, sem si mislil, ki ne bo nikomur pustila umazanih iger z nikomer.

Ob 7,30 sem privozil iz tunela v Slovenijo. Obmejni stražnik je videl na mojem avtu nemško registracijo, v moji roki pa zeleno karto za zavarovanje avta, položeno na moj tuj potni list tako, da ga izpod karte sploh ni bilo videti. Pomignil mi je, da smem naprej, ne da bi mi potni list sploh pogledal.

V Sloveniji sem! V svoji deželi! Na sončni strani Alp! Kakšen božanski občutek!

Po nasprotni stezi so se avti le počasi pomikali v koloni po klancu navzgor, jaz pa sem jo ucvril navzdol.

NA GORENJSKO

Najprej na Brezje! Kako tudi ne! Nekaj ovinkov, potem pa po lepi cesti mimo Tržiča. Nekje se je Tržiška Bistrica močno približala cesti. Čez nekaj kilometrov na vzhod mimo Ljubnega — spomnil sem se udarjene Marije in pisatelja Janeza Jalna in njegovega Ovcarja

Marka — proti Brezjam. Dan je bil ves obsijan od sonca. Po gorah na desni so se belila melišča.

Brezje. Stojnice pred cerkvijo so zaprte, menda je vsako sredo tako. Cerkev se mi zdi manjša, kot sem jo nosil v svojih predstavah, sicer pa takšna, kot sem jo poznal s fotografij.

Stopim noter. Skupina starejših ljudi je obrnjena proti desni, proti milostni kapeli. Tam zagledam svojega dobrega znanca, ki ravno končuje mašo. Tega pa najdeš res povsod, kakor Boga! A sem ga od srca vesel.

Potem mašujem. Po maši postanem nekaj časa pred Brezjanko.

Cerkvica Sv. Duha pri Bohinjskem jezeru

Kako se ne bi spomnil pri tem naše mame! Ko je bila že v grobu, jaz pa v bogoslovju, sem zvedel, da je dvajset let molila za to, da bi bil eden od nas duhovnik. Tri nas je dala zato študirat na klasično gimnazijo, najstarejšega v Ljubljano, najmlajšega in mene pa v škofove zavode, kar je v tistih časih pomenilo za veliko družino in ne prevelik zaslužek ogromen strošek.

Spomnil sem se tudi svojega takoj po vojni ubitega brata. Pa

Del stolpnic v Fužinah na vzhodnem robu Ljubljane

Blejski grad

svojih ubitih sošolcev, ki bi vsi postali duhovniki. In svojih živih domačih, ki jih po svetu tare domotožje, pa jim zaradi njihovih družin ni mogoče več domov.

Poti bo danes še lep kos, zato moram naprej. Mimo Radovljice na **Bled**. Na mirni temnozeleni gladini zagledam otok s cerkvico, kakor bi plaval na jezeru, ob jezeru pa nemogoče ogromne stavbe, kakor bi jih mrtve duše nametale v ta „košček raja“. Na severni strani zagledam Blejski grad. Ko iščem pot v Zasip k teti, se naenkrat znajdem na cesti za v Bohinj. Nič hudega, pa najprej tja, kjer „ima dež mlade“ in kjer „zima trinajst mescev traja“.

Vozim se skozi Bohinjsko Belo, Obrne (to ti je ime!), Sotesko, Nomenj, Lepence in Bitnje. Dolina je ozka, da je med skalnatimi stenami komaj prostora za reko, cesto in železnico. Pač pa je zelenje povsod tako bujno, da kar gledaš. Seveda, listnato drevje ustvarja to gostoto. Kasneje se bregovi poležejo, dno doline se pa malo razširi. Dolina se odpre v Bohinjsko kotlino.

Bohinjska Bistrica. Rumeno po-barvana župna cerkev sredi ravne ploskve je kar nekam prevelika, previsoka. Sv. Miklavž v oltarni sliki ima mitro potisnjeno prav nenavadno nazaj. Postojim pri krstnem kamnu, saj sem bil tu krščen. Na pokopališču obiščem grob našega dobrega znanca p. Janeza Sodja.

Pot me pelje skozi Spodnjo dolino proti Bohinjskemu jezeru. Ustavim se v vasi **Kamnje**, v rojstni hiši svojega očeta. Njegova polsestra živi tu z možem.

Nekaj spominov mora na dan, se razume. Tudi tisti, kako je šel očetov oče kot mlad fant v Podbrdo po prašičke, domov je pa namesto prašičkov prinesel citre.

Polje, Laški Rovt, Ribčev laz, **Sv. Janez** nad mostom, položen v prelepo okolico. **Bohinjsko jezero.**

Ko smo v slovenskem bogoslovju v **San Luisu** v Argentini praznovali srebrno mašo našega rektorja pre-lata Odarja, ki je bil doma iz Jereke v Bohinju, smo mu zapeli takrat nastalo pesem *Jutro v Bohinju*, ki jo je uglasbil duhovnik Andrej Poga-

čar (sedaj pase indijanske duše na jugu Čila). Glasbeni vrh pesmi je bil v sredini, ko so se vsi štirje moški glasovi zlili v enotno zelo široko melodijo:

„Sveti Janez se ob mostu v vodo gleda.“

Motijo me na napisih ob jezeru „depandanse“, kot da res ni mogoče najti kakšnega slovenskega izraza.

Po cesti se peljem ob jezeru do cerkvice **Sv. Duha**. V bližini stoji nekdanja počitniška hiša škofovskih zavodov.

Bilo je po moji prvi gimnaziji (1937), ko smo bili zavodariji na počitnicah v tej hiši. Takrat jo je prišel blagoslovit ljubljanski škof Rožman, navzoč je bil tudi bohinjski rojak minister Miha Krek. In prav v tistem času je umrl bivši ljubljanski škof Jeglič. Vse to mi prihaja v spomin, sprašujem se pa, ali bo dobila Cerkev to zgradbo sedaj nazaj.

Obrnem se. Ustavim se pri Sv. Janezu. Cerkev je zaklenjena, zanimiva pa je velika lopa pred njo z lesenim stropom s freskami, na cerkvi pa tri freske sv. Krištofa.

Skozi Zgornjo dolino se vračam proti Bledu: Stara Fužina, Studor, Srednja vas, Češnjica — ponekod se mi zdi, da se bom moral pomakniti na sredo avta, če bom hotel priti med zelo skupaj postavljenimi hišami na drugi konec vasi. on

bo še

na klancu

roman

„V peči imaš kavo in kosila boš pri čevljarjevih. Sem že naročila . . . Daj, da šole ne zamudiš!“

„Prinesite mi kaj, mati!“

Šla je za njima do praga in je gledala, ko sta šla po klancu, s trdimi, enakomernimi koraki, kakor ljudje, ki se napravljajo na dolgo pot. Ko sta izginila, se ji je Lojze nenadoma zasmilil, Bog vedi zakaj, žal ji je bilo, da mu je zvečer očitala, ker ji ni nič prinesel iz mesta, in ko je šla po kavo v kuhinjo in je sedla za mizo, jo je bilo strah samote in za-jokala je.

Mati in Lojze sta se napravila peš v Ljubljano, ker je bila vožnja pre-draga in bi ostalo premalo za stana-rino, za večerjo še celo nič.

Proti gori je bilo nebo jasno in samo daleč na obzorju so počivali sivi oblaki. A ko se je dvigalo sonce, je prepregla kmalu megla vse nebo, vlažno je bilo in ne-prijazno.

Pot je bila vsa mehka in razmo-čena, da so se pogrezali čevlji v blato. Neprestano sta hodila s te strani ceste na drugo in spet nazaj, a povsod je bilo enako in naposled sta se privadila. Trg je bil kmalu za njima in samota se je razprostrla naokoli.

„Ali se spominjate, mati,“ se je nasmehnil Lojze, „kako sva se vozi-la prvokrat v Ljubljano? Takrat je bil lep dan . . .“

Tudi mati se je nasmehnila, kakor se nasmehne človek, če se

Francka se je poročila s krojačem Mihovom.

Mihov je začel izgubljati zaslužek, ko se je naselil v trg trgovec z oblekami. Zaradi dolgov se je družina preselila v umazano kočo na klancu.

Mihov se je zapil in ženo zasovražil. Odšel je na delo v svet in ni ga bilo več nazaj.

Sin Tone se je šel v od-daljeni kraj učiti za krojača, sin Lojze je pa odšel v Ljubljano v šole. Ker ni mogel stari ženi, pri kateri se je nastanil, plačati stana-rine, ga je poslala domov. A prav tedaj, ko je prišel domov, je mati že pri več ljudeh v trgu izprosila toliko denarja, da bo lahko v Ljubljani za sina plačala.

Drugo jutro sta se Francka in Lojze odpravila v Ljubljano. Mala Francka se je prebudila, ko sta onadva odhajala.

domisli nečesa, kar se mu zdi otročje in neumno, a česar si ven-dar želi nazaj.

Ko se je spomnil Lojze tiste prve lepe vožnje — kakor da bi se bil vozil v deveto deželo, kjer je vse iz cukra in medu — so mu prihajala na misel poznejša pota in vsa so bila žalostna, grenko je bilo misliti nanje.

Ko se je vračal prvokrat domov — o božiču je bilo — je bila cesta zmrzla in mraz je rezal v lica, tako da je prišel domov ves ozebel in da je ležal bolan vse praznike. Bolan je ležal, kolača ni bilo, mati je kupi-la kos potice v gostilnici in vse je bilo potrto, komaj govoriti so si upali, ker jim je ležalo na srcu kakor mōra. In vendar ga je bilo strah, ko se je poslavljaj od doma ter se vračal v mesto.

Tam v mestu je bila gospodinja, velika, debela ženska s hudobnimi očmi in hudobnim glasom, ki ga je sprejela molče in je čakala, kdaj bo položil denarje na mizo. Denarja ni prinesel s sabo, šel je tiho k svoji polici in je vzel knjigo v roko. Bal se je, čutil je, da stoji gospodinja v kuhinji blizu duri in da gleda nanj.

Naposled je prišla v izbo, Lojze se ni ozrl.

„No, kaj pa je, Lojze?“ je vprašala.

Lojze je zardel, gledal je v knjigo.

„Mati so dejali, da malo potrpite, da bodo poslali še ta teden.“

Gospodinja ni odgovorila nič.

vrnila se je v kuhinjo.

Toda zvečer je nenadoma stopila predenj in je spregovorila s tako hladnim glasom, da ga je bolj zabolelo, kakor če bi bila kričala nad njim — kričala bi in bi nehala.

„Veš, ti, Lojze, beračije ne maram. Če ne morete plačati o pravem času, pa pojdi! Nisem navajena, da bi čakala na tiste krajcarje, red mora biti. Le piši materi, da, če ne bo denarja v soboto do šestih zvečer, ne boš več spal pri nas.“

Tako je govorila vpricho drugih, ki so sedeli okoli mize ter jedli potice, ki so jih bili prinesli od doma.

Ko je umolknila ter je odšla v kuhinjo, je odrezal tovariš, ki je bil prišel na stanovanje ob istem času kakor on, velik kos potice ter jo porinil po mizi. „Na, jej, Lojze!“

Tudi drugi so se spomnili nanj in Lojze je imel bogato večerjo . . . Tako je bilo prvokrat, a pozneje so se mu odtujili.

Neprestano mesec za mesecem, leto za letom je ponavljala gospodinja iste besede, zmerom bolj so bile hudobne in zmerom bolj grde.

Polagoma so se tudi tovariši navadili misliti, da je berač, da stanuje zastonj in da mu človek lahko reče karkoli, kakor beraču, ki pride prosit pred duri in sede potem na stopnice s skledico med koleni. Ni bil več njihov tovariš, gledali so nanj s pol pomilovalnimi, pol zaničljivimi očmi. Če mu je kdo kaj daroval, mu je daroval kakor siromaku, ne kakor tovarišu: porinil je kos kruha po mizi in se ni ozrl nanj, ni zinil prijazne besede, Lojze pa je slišal dobro: „Na, ker tako gledaš, berač!“

Izba mu je bila tuja v prvem trenutku in bila mu je tuja zmerom bolj. Prihajal je strahoma, komaj si je upal odpreti duri in odhajal je naglo, kakor da bi bežal, oddahnil se je zunaj in laže mu je bilo, skoro je pozabil na vse, na lakoto, na stanovanje, kadar je hodil po ulicah in ni bilo nikogar, ki bi ga zmerjal in suval.

Kolikor bliže je prihajal čas, ko se je bilo treba vrniti na stanovanje, toliko bolj tesno mu je bilo, hodil je počasi, život se mu je sključil, oči so gledale boječe in nezaupno.

Doma si ni upal govoriti na glas, si ni upal niti stola premakniti in sčasoma je bilo vse njegovo vedenje nekako tihotapsko, gledal je postrani in se skrival v kotu, kakor da bi imel hudodelstvo na vesti.

In v samo njegovo dušo je leglo naposled nekaj nezaupljivega, skritega in samosvojega. Plašljivost zbeganega in tankočutnega otroka, ki mu pade žal beseda na srce kakor udarec s pestjo, se je spreminjala polagoma v neodkritostičnost. Beraštvo, ki ga je bilo polno vse njegovo življenje in ki so mu ga očitali neprestano, se mu je zlilo polagoma v naravo in kadar je govoril s tovarišem, ki je bil obleden boljše od njega, se mu je život nehote skrivil in obraz mu je bil ponižen in hlapčevski . . .

Tistih misli, ki jih je bilo srce polno, ko je potoval prvokrat v Ljubljano, ni bilo nikjer več, nikoli več niso posijale izza sence suženjskega življenja, ki ga je napravilo prezgodaj starega in čemernega. Toda namesto njih so prišle drugačne misli, neumne in sanjarske,

misli bolnega in nesrečnega človeka, ki išče opore s trepetajočo roko in jo najde šele v svetu, ki si ga je bil sam ustvaril in o katerem vé dobro, da si ga je bil ustvaril sam.

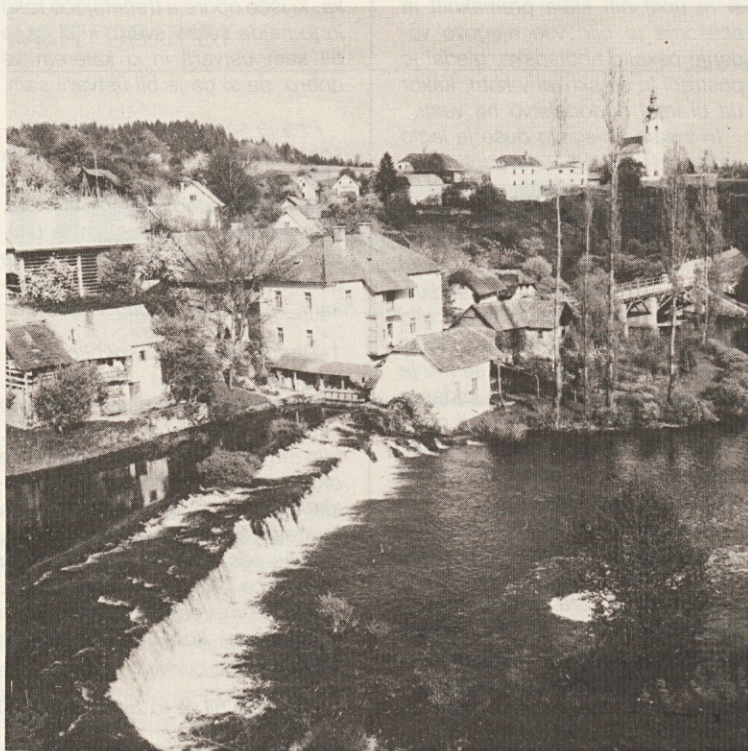
Prej je sanjal lepo v ravni črti — šolo bi dovršil, gospod bi bil in bi vzel mater k sebi in očeta in vso družino. Prijetno življenje bi bilo, brez skrbi, a polno ljubezni in tihega veselja. Zdaj pa so se sanje čudno razrasle, segale so bogvekam, nikjer jim ni bilo konca.

Tihoga veselja zdaj ni bilo več — njegova sreča je bila šumna, bleščeča. Spominjal se je nejasno očetovih romanov in je živel v njih, bilo mu je, kakor da je bil nekoč že okusil tisto čudovito življenje v zakletih gradovih, kjer je vse iz zlata in dragih kamnov, v velikih mestih, kjer so poslopja, da je ljubljansko gledališče koliba v primeri z njimi, in kjer se vozi cesar z desetimi pari v pozlačeni kočiji po neizmerno široki cesti . . .

Okusil je bil že to življenje in tudi

Iz okolice POSTOJNE, mesta na Pivki, pod južnim vhodom „Postojnskih vrat“, naravnega prehoda iz Srednje Evrope k Jadranskemu morju, sredi med Ljubljano in Trstom.

ZAGRADEC stoji v slikovitem položaju nad navpičnim bregom globoko zajedene Krke, ki ima tu več slapov.

v prihodnosti čaka nanj. Zgodilo se bo nekaj nepričakovanega, čudovitega, in v tistem hipu se bo vse spremenilo, bo vsega uboštva konec, in celo spomin na grdo preteklost bo ugasnil . . .

Kadar je bral o velikem vojskovodju, je bil sam tisti vojskovodja in še vse bolj imeniten. Če je bral o slavnem umetniku, je bil on tudi tisti umetnik in imel je vreče denarja in ga je razsipal kakor pleve. Pevec je bil in slikar in podobar in godec — kakor je kje staknil kakšno povest, kakšen življenjepiš, kakšno kratko opombo. Iz ene same besede, iz enega samega imena je zrastle košate drevo najpredznejših sanj in je raslo do nebes, od obzorja do obzorja je razprostiralo svoje veje . . .

Tako se je godilo za ponižnim, plašnim, zmerom zamišljenim

obrazom. Časih ga je učitelj poklical, toda Lojze se ni ganil, gledal je v steno s topimi očmi . . .

„Mihov! Ti si se jako spremenil, polenil si se in če pojde stvar tako dalje, ne bo iz tebe nikoli nič . . .“

Lojze se je bil resnično polenil. Šel je časih v šolo, sanjal je vso pot, in ko je prišel do poslopja, ki so gledala iz njega tako neprijazna in pusta okna, mu je bilo žal lepih sanj in krenil jo je po stranskih potih v drevored in v gozd, da je bil čisto sam svoj in se je igral s sanjami, kakor se mu je zdelo.

Kadar je bil sam, je zamahoval z roko in govoril na glas. Tudi med ljudmi na ulicah se je časih nenedoma polglasno zasmejal, prestrašil se je svojega glasu, sram ga je bilo in hitel je dalje, da bi se ne ozirali po njem: „Kaj je znorel fant? . . .“

Napravil si je bil drugo življenje, ker je bilo resnično življenje tako umazano, polno skrbi in groze . . .

„Kam si se zamislil, Lojze?“ ga je vprašala mati.

Spočetka sta hodila vštric, a kmalu je pričel stopati hitreje in komaj ga je mogla dohajati. Glavo je imel sklonjeno, ustnice so se premikale. Misлил si je popolnoma jasno, kako bi bilo, če bi zadel veliko srečko v loteriji in bi se pripeljal na klanec k materi v gosposki kočiji in z dvema paroma konj.

Misлил je, in že mu je bila resnica. Mati je stala na pragu, zraven je bil čevljar, pogovarjala sta se o njem in mati je bila vsa žalostna, ker je premišljevala, kako je lačen in raztrgan.

„Kdo pa se pelje tam v kočiji z dvema paroma konj? Nikoli še ni bilo take kočije na klanecu, kar jaz pomnim — deset let!“

Mati pa ga je spoznala v tistem hipu.

„Jezus Marija! — Lojze je v kočiji!“

On skoči hitro dol, še preden so se konji ustavili.

„Mati, vse je pri kraju! Le brž s klanca, le hitro, mati! V mestu, tam imam veliko in lepo hišo — le brž mati!“

In prijel jo je pod pazduho in šli so vsi, bežali so s klanca, s klanca izgnanih, izgubljenih, prokletih ljudi . . . dol v prekrasno življenje . . .

Zdrnil se je, pogledal je naokoli in zdramile so se mu oči, materin glas jih je bil zbudil . . . Žalostna pokrajina, kolikor daleč je segel pogled; blatna cesta, sivo nebo — samota in žalost vsenaokoli.

„Zdaj še nisva na polpoti — kako se vleče cesta, kadar je blato . . . Zadnjič sem hodila domov, pa je bila pot za polovico krajša . . . Ali si truden, Lojze?“

„Nič nisem truden.“

Truden je bil in težko je hodil. Pot se mu je zdela brez konca. Še od prejšnjega dne, ko je bil premeril isto pot iz mesta, so mu bile noge ožuljene in skelele so ga.

„Ali ste vi kaj trudni, mati?“

„O, nisem trudna — kaj pa bi bilo, ko bi bila trudna že zdaj!“

Tudi ona je bila trudna in če se je ozrla po poti, ki se je vila v neizmerno daljavo, jo je obšel strah in stopila je hitreje, kakor da bi hotela preskočiti z enim samim korakom dolgo dolino, ki se je vlekla od holma do holma. Toda samo život se je nagnil, noge pa so stopale trudno in enakomerno kakor prej.

Megla se je bila vzdignila, sivi oblaki so viseli na nebu in pršilo je.

„Ali imate denar za ves dolg?“ je prašal Lojze in poznalo se mu je, da je skrival to vprašanje že dolgo, že od prejšnjega večera, pa si ni upal spregovoriti, ker se je bal, da bi mati ne odgovorila: „Saj bo dovolj polovica. Naj potrpi, Bog se usmili!“

„Vse imam, Lojze, nič ne skrbi!“

Lojze je stopil hitreje in bolj veselo.

„Če bi imeli denarja, mati, bi šel stran od tam . . . samo da bi šel stran od tam, pa bi bilo vse dobro.“

„Še malo potrpi, Lojze, se bo že spremenilo . . .“

Spet mu je leglo na srce grenko in trudno in obraz je dobil tisti stari-kavi in prezgodaj resni izraz, ki ga je poznala Francka na moževem obrazu.

„Jaz mislim, mati, da se nikoli ne bo spremenilo.“

„Le potrpi malo . . . ne smeš tako govoriti, greh je . . . Če misliš, da se nikoli ne bi spremenilo, pa se res ne bo spremenilo. Ne smeš tako misliti . . .“

Oba sta bila že do vrha oškropljena od blata. Mati je malo postala, da bi se oddahnila, toda bala se je, da bi Lojze videl njeno utrujenost, in stopila je hitro. Toda Lojze je videl in tudi njega so zbolele noge, sedel bi, odpočil bi se malo.

„Ali ste trudni, mati?“

„Saj bova že kmalu na polpoti, le hitro stopiva . . .“

„Če ste trudni, mati, sedite malo na kanton!“

V enakih ozkih presledkih so stali na obeh straneh velike ceste kantonski kamni, ki so počivali na njih siromašni popotniki, kadar je bila cesta blatna in trava razmočena.

Mati in Lojze sta si sedla naproti in sta morala govoriti glasneje, da sta se razumela.

Pri DRAŠČI VASI, gručastem naselju na terasi desnega brega Krke nasproti Brega.

„Ali je Tone kaj pisal?“
„Nič ni pisal. Šel je stran od tam, ne vem, kje je.“

„Pa oče?“

„Nič.“

Sedela sta komaj minuto in sta nadaljevala pot. Noge so bile še bolj težke in neokretne kot prej, bile so kakor lesene in se niso hotele pregibati v kolenu.

Hodila sta zdaj že po ravnini, ki se je razprostirala prav do Ljubljane. Na levi so se še zmerom vzdigali nizki holmi, ki so stopali polagoma zmerom bolj vstran ter se izgubljali v daljavo. Skoro na vsakem je bila majhna bela cerkev. Ko je zvonilo sedem, se je Lojze odkril in molila sta na glas. V samoti se je glasila molitev čudno in žalostno, kakor dolgočasno romarsko petje.

Sredi pota je stala ob cesti gostilnica, kjer so se ustajljali vozniki.

Nobenega voza ni bilo pred njo. Gostilničar, postaren človek s prijaznim obrazom, iz katerega so mežikale dobrodušne oči, je stal na pragu. Vstal je bil šele najbrž in je šel pogledal po vremenu.

„Stopiva noter, Lojze, kaplja slivovca te bo pogrela.“

Gostilničar je pozdravljal že od daleč.

„Kam pa? V Ljubljano?“

„V Ljubljano! Dajte nama osmin-ko slivovca.“

„Fant je vaš sin, seveda?“

„Moj sin. Študent!“

„A, študent, glejte!“

Postavil je na mizo žganje in pol hleba belega kruha.

„Pa se dobro učí?“

„Dobro . . . da bi bilo samó učenje!“

bo še

iz življenja naših far po Evropi

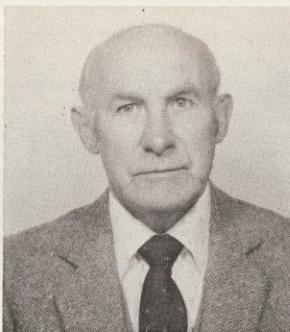
anglija

Slovenska nova maša v Rochdalu

Prav gotovo je bil osrednji dogodek letošnjega pastoralnega leta med rojaki v Angliji slovesnost nove maše gospoda Petra Kravosa, dne 29. julija. Novomašnik je že za uvod pri sv. maši povedal, da mu je dan slovenske nove maše najdražji, ker se zaveda, kako dragocen dar je prejel od staršev, ki so ga naučili slovenskega jezika.

Slovenska
nova maša
Petra Kravosa

Pokojni Tine Klobčar

Slovesnost slovenske nove maše je poleg novomašnika zelo povzdignil predvsem gospod škof Metod Pirih, ki je nalašč za to prišel med nas na samo izseljensko nedeljo, ko bi prav gotovo moral biti navzoč na kateri od osrednjih slovesnosti v domovini. Gospod škof je bil tudi novomašni pridigar, in ne samo novomašnik Peter, kateremu je bil dan posvečen, ampak kakšnih 250 rojakov, zbranih na novi maši, smo kar požirali škofove vzpodbudne in boderne besede, ki so padale kakor dež v suho zemljo.

Bili smo veseli, da sta bila med nami navzoča tudi misijonarja iz Zambije; novomašnikov stric brat Zdravko Kravos in pater Stanko Rozman, prav tako pa tudi številni sorodniki iz domovine.

Naša zahvala za krasno organizirano slovesnost gre vsem rojakom iz okolice Rochdala, rochdalskemu pevskeemu zboru, sestram palotinkam v Beechwoodu ter nenazadnje bogoslovcu Zoranu Bajcu, ki je kot ceremonijer vodil ves potek nove maše.

Pokojna Gerti Mijatovič

Dr. Jože Jančar — sedemdesetletnik

V mesecu maju je dr. Jože Jančar, ena najvidnejših osebnosti naše slovenske povojne emigracije, zdravnik, psihiater, znanstvenik, skromno obhajal sedemdeset let svojega aktivnega in ustvarjalnega življenja. Jože se je rodil 23. maja 1920 v Žalni pri Grosupljem. Odraščal in zorel je pod vplivom vzgoje staršev in birmanskega botra župnika Šolarja, ki mu je omogočil, da je v župnišču srečaval

Vili Savrič v družbi svojih najljubših prijateljev

Pokojni Alojz Novak iz Škotske

veljake tedanje dobe. Na njegov kasnejši razvoj je precej vplival tudi stiški samostan, ki je bil središče verskega, kulturnega in gospodarskega gibanja na Dolenjskem. Jožeta so vpisali na klasično gimnazijo, po treh letih pa je predsedal na I. državno realno gimnazijo v Vegovi ulici v Ljubljani. Po začetnih tečajih je postal eden najboljših študentov. Bil je med štiridesetimi dijaki iz vse Jugoslavije, ki so bili povabljeni za en teden h kralju Petru II. na dvor v Beograd. Po maturi se je vpisal na medicinsko fakulteto ljubljanske univerze, katero pa so Italijani kmalu po njegovem prvem rigorozu zaprli.

Študij medicine je nadaljeval na Irskem na univerzi v Galwayu in Dublinu, kjer je leta 1952 doktoriral iz splošne medicine. Specializiral se je za duševne bolezni in nevrologijo. Leta 1956 se je vrnil v Anglijo, v Bristol, in po treh letih zdravniške službe postal višji zdravnik, leta 1962 pa „Consultant“ psihiater (po naše primarij) v dveh skupinah bolnišnic in na dveh klinikah v Bristolu. Leta 1963 je bil imenovan za kliničnega predavatelja v psihiatriji ter zdravniškega člana pritožnega tribunala za duševne bolezni za zahodno Anglijo. Uveljavil se je v Angliji in po svetu s svojimi znanstvenimi razpravami, ki jih je preko 100, in je član več britanskih strokovnih združenj in organizacij — British Medical Association, Royal Medico-Psychological Association, International Conferences on Dermatoglyphics, redni član The International Association for The Scientific Study of Mental Retardation, . . . ter dopisni član in član mednarodnih znanstvenih institucij.

Dr. Jožetu Jančarju kliče vsa slovenska katoliška skupnost v Veliki Britaniji na mnoga zdrava in srečna leta, slovenska katoliška misija pa mu vošči božjega blagoslova in zadovoljstva v osebnem življenju kakor tudi gospe Mariji, hčerki Sonji, sinovoma Jožetu in Martinu, ter vnukom in vnukinjam.

Sedemdesetletnica Vilija Savriča

Skoraj ni Slovenca v Angliji, posebno v Londonu, ki ne bi poznal starega znanca in velikega prijatelja slovenske katoliške misije in našega doma v britanski prestolnici, Vilija Savriča.

Vili je bil rojen 2. julija 1920 v Mariboru in krščen v cerkvi sv. Magdalene, kjer je dobil ime Vilibald. Njegov oče, sicer po rodu Primorec, je služil kot narednik v jugoslovanski vojski v Mariboru. Od tod se je družina preselila v Ljubljano in Vili je hodil na III. državno gimnazijo za Bežigradom. Maturo je naredil leta 1939 — tik pred začetkom vojne. Vpisal se je na pravno fakulteto v Ljubljani, a je le absolviral. Končati je ni mogel z diplomom, ker je okupator univerzo zaprl že leta 1943.

Življenjska pot je Vilija zanesla v begunstvo preko taborišč v Italiji in Nemčiji. Že leta 1947 je s prvim begunskim transportom prišel v Anglijo. Najprej je delal v rudniku v Coventryju, nato je bil zaposlen v tehnični tovarni v Londonu do svoje upokojitve.

Brez vsakega pretiravanja lahko rečemo, da je Vili eden od najbolj aktivnih članov naše slovenske skupnosti v Londonu, saj je z njo in slovenskim domom povezan od prvih dni njenega obstoja. Vsa leta je živo spremljal življenje in delovanje našega doma.

Dragi Vili, želimo ti vse najboljše za tvojo obletnico, ki si jo obhajal 2. julija in kličemo nate božjega blagoslova.

V večnost so odšli naslednji rojaki iz Velike Britanije

Alojz Novak. — Dne 6. junija je na Škotskem, v kraju Newton Stewart, za vedno zaspal v Gospodu Alojz Novak, naročnik NL od njenega začetka ter zvesti član naše slovenske skupnosti.

Alojz je bil rojen 14. 6. 1990 v vasi

Vrh, župnija Trebnje na Dolenjskem. Leta 1944 je zapustil svojo rojstno vas in življenjska pot ga je vodila ob koncu vojne z drugimi begunci v Italijo. Že leta 1948 je prispel v Anglijo. Ustaliil pa se je na Škotskem.

Vso svojo delovno dobo je bil zaposlen v gozdarstvu. Odkar se je lani vrnil z obiska v domovini, je začel bolehati. Nekaj časa je bil v bolnici, zadnje tedne pa je svojo bolezen prestajal doma. Žena Margaret mu je pridno stregla in zelo skrbela zanj. Vendar njegovo življenje na tem svetu se mu je izteklo dne 6. junija. Imel je zelo lep katoliški pogreb dne 9. junija.

Veselil se je, da bo praznoval svojo 80-letnico v krogu svoje družine, a je ni dočakal na tem svetu.

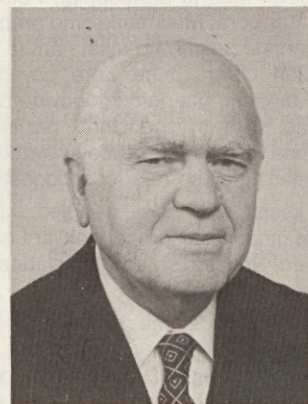
Naj se sedaj veseli slavlja v družbi med izvoljenimi.

Tine Klobčar. — Dne 13. julija 1990 je v Burnleyu odšel s tega sveta v večnost dolgoletni naročnik Naše luči in zvesti član slovenske skupnosti v Rochdalu, Tine Klobčar.

Pokojni Tine se je rodil v Šmihelu pri Novem mestu dne 6. februarja 1920. Tudi njega je vojna vihra preko taborišč v Italiji in Nemčiji pripeljala skupaj z drugimi begunci v Anglijo. Že 6 let je trpel zaradi sladkorne in Parkinsonove bolezni. Žena Marija mu je ves čas boleznimi zvesto stregla in mu bila v pomoč.

Dne 17. julija smo se od njega poslovili na pokopališču v Burnleyu. Tinetovi ženi Mariji ter hčerki in sinu naše občuteno sožalje. Tinetu pa naj

Dr. Jože Jančar 70-letnik

dobri Bog podeli zasluženno plačilo v družbi svojih izvoljenih.

Gerti Mijatovič. — S tega sveta je odšla Gerti Mijatovič, soproga našega Franca Mijatoviča, člana slovenskega pevskega zbora v Rochdalu in zvestega člana naše skupnosti.

Pokojna Gerti, ki je Franca redno spremljala na vseh naših srečanjih in prireditvah, je bila avstrijskega rodu. Rojena je bila v dunajski pokrajini, v kraju WÖRDEN, dne 7. oktobra 1929. V Anglijo je prišla že leta 1949. S Francem Mijatovičem sta živela v srečnem zakonu od leta 1955.

Po dolgi težki bolezni je zaspala v Gospodu dne 21. 7. 1990 in od nje smo se poslovili z mašo na katoliškem pokopališču v Rochdalu v petek, 27. julija.

Njenemu možu Francu in trem sinovom izrekamo iskreno sožalje.

Spočij se v Gospodu, draga Gerti!

avstrija

LINZ

Romanje na Brezje — Marsikdo pravi, da je vseeno, če moli nemško ali slovensko. Toda sami smo se prepričali, da čisto drugače zveni Vater unser kakor pa Oče naš. V soboto, 9. junija, smo Slovenci iz Linza romali k Mariji pomagaj na Brezje. Iz vseh kotov v cerkvi se je slišala mogočna molitev očenaša in zdravamarije.

Maševal nam je profesor dr. Potočnik iz Maribora. Med mašo smo prepevali Marijine pesmi. Po maši nam je g. gvardijan Stane Zore povedal pred Marijinim oltarjem zgodovino čudodelne slike in zgodovino bazilike. Nato nas je v imenu pevcev povabil v samostan, kjer so nas lepo pogostili.

Po kosilu smo odšli na Bled, kjer nam je močan dež precej pokvaril naš program. Nekateri so se kljub slabemu vremenu peljali na otok.

Nato smo odšli na Koroško Belo. Ogleдали smo si cerkev, v kateri nas je pozdravil tamkajšnji župnik in nam povedal zgodovino cerkve. Mladinski

zbior nam je v pozdrav zapel dve pesmi. Zatem nas je povabil g. inž. Franc Avsenik v svojo hišo. Gospa Avsenik in hčerke so nam pripravile celo gostijo. Zadržali smo se kar do večera. Nato smo odšli zopet na Brezje, kjer smo prenočili.

Lepo se zahvaljujemo g. gvardijanu p. Zoretu, sestram, (ki so nam dale prenočišče in zajtrk), g. inž. Avseniku, pevcem in vsem, ki so sodelovali pri oplešanju našega izleta in romanja!

V nedeljo, 10. 6., smo se odpeljali v rojstno župnijo našega organista Zoreta. Sprejem je bil neopisljiv. Ko se je bližal naš avtobus cerkvi, so nas najprej z mogočnim pritrkavanjem pozdravili zvonovi. Posebno za naše mlajše je bil to poseben doživljaj, ker še kaj takega niso slišali. Pred cerkvijo nas je najprej pozdravila gospa Terezija Kos iz Kamnika in je vsakemu v pozdrav podarila gorenjski nageljček. Pri cerkvenih vratih sta nas sprejela selški župnik g. Turk in profesor dr. Potočnik. Med mašo je prepeval zbor iz Linza, kateremu je prišel v pomoč g. Jože Kutnjak iz Spielfelda.

Po maši so nas povabili v cerkveno dvorano. Z raznimi dobrotami, ki sta jih pripravili gospa Zoretova in njena hčerka Jožica iz Znojil, smo se močno okrepčali, da pa ni bil nihče žejen, je preskrbel g. Slavko Zore in njegov zet Ivan. Farni župnik se je zahvalil, da smo ravno to župnijo, Sele pri Kamniku, izbrali za drugi dan našega romanja. V imenu romarjev se je vsem zahvalil naš vodja Zore. Tudi vsi romarji se vsem lepo zahvaljujemo za njihov trud in lep sprejem! Lepa hvala tudi ge. Grandovec, da je poskrbela za avtobus.

Tudi naše življenje v klubu se nadaljuje. Drugo nedeljo v maju smo praz-

Slovenski romarji iz Linza na Brezjah.

novali *materinski dan*. Slovenski delegat g. Štekl nam je obrazložil, kaj je sploh poklic matere, ljubezen do otrok in družine.

Za praznik sv. rešnjega telesa smo imeli procesijo in obnem ponovitev prvega obhajila. Letos smo imeli kar štiri prvoobhajance. G. dr. Potočnik je prvoobhajance lepo nagovoril v slovenskem in nemškem jeziku.

Maša narodov bo letos 30. septembra, ob poldvanajstih, v novem domu v Linzu. Maševal bo g. škof Aicher. Prosimo, da pridete v čim večjem številu. Vsi, ki imate narodne noše, pridite v njih!

Sprejem novega slovenskega duhovnika v Linzu bo 7. oktobra ob 9.30 v naši cerkvi. Seveda tudi v narodnih nošah!

Maše v septembru bodo še po starem razporedu.

Gospa Anici Duhanič, ki je že dolga leta kuharica v našem klubu, je v Odrancih v Sloveniji umrla mama Marija Hozjan v 81. letu. G. Anici in vsej njeni družini izrekamo iskreno sožalje.

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Zabeležiti moramo tokrat le dve poroki:

V župni cerkvi SS. Pierre-et-Paul v Châtelet sta se v soboto, 9. junija 1990, poročila g. Jacques Scohy in gdč. Mariette Moyaux iz Charleroi, po

Slika s poročnega slavlja v Gentu: poroka g. Jožeta Budja in gđc. Heidi Declercq.

materi slovenskega rodu. Poročal je seveda izs. duhovnik, ki je pred leti tudi krstil današnjo nevesto.

V soboto, 23. junija 1990, sta se v župni cerkvi Sint-Paulus v Gentu poročila g. Jože Budja iz Maribora in gđc. Heidi Declercq iz Brugge. Poroka je bila kar dvojezična: izmenoma v flamščini in slovenščini. Več gostov je prišlo iz Maribora skupaj z očetom in materjo ženina.

Obema novonastalima družinama želimo obilo božjega blagoslova na skupni življenjski poti.

LIMBURG-LIÈGE

Novo ognjišče: Bivši član Vesele mladine g. Rajko Žabot iz Genka je 7. julija sklenil zakonsko zvezo z gđc. Lieve Bloemen. Pri cerkveni slovesnosti je prepeval Slomškov mešani zbor. Nova poročenca sta izrazila željo, naj

G. Jacques Scohy in gđc. Mariette Moyaux iz Charleroi — na dan poroke.

XXX. SLOVENSKI DAN v Belgiji

Vljudno vabimo na XXX. Slovenski dan, ki bo v soboto, 13. okt. t. l. v Kultureel Centrumu v Eisden-Cité, občina Maasmechelen.

Slovesnost bomo začeli s službo božjo ob 16. uri. Sledil bo kulturni program, pri katerem bodo sodelovali: naši najmlajši iz Biba šole, pevski zbor iz Gorice, „Zvon“ iz Holandije in „Slomšek“ iz Belgije

Folklorna plesna skupina iz Holandije.

Slovenija bo na našo slovesnost poslala svoje zastopnike. XXX. Slovenski dan v Belgiji zasluži, da mu rojaki od blizu in daleč posvetijo vso pozornost.

Toplo vabljeni!
„Slomšek“

sorodniki in prijatelji namesto poročnih daril darujejo za določeno dobrodelno ustanovo, kar jima je vsekakor v čast.

Iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova.

Naši rajni: V Liègu so številni prijatelji spremljali na zadnji zemeljski poti g. Franca Kuneja, ki se je pred 52 leti rodil na Vojskem. Bil je miren in dobrušen človek, dober prijatelj. Živel je osamljeno. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Družini izrekamo krščansko sožalje.

V Keesenichu smo se poslovili od bivšega profesorja g. Odon Varzsaka, madžarske narodnosti, očeta našega zvestega sodelavca g. Edmonda Varzsaka. Dolgo in mučno bolezen je g. Varzsak neverjetno stoično prenašal. „Slomšek“ je pri njegovem slovesu ugledno sodeloval s svojo pesmijo. Prof. Varzsak je bil širokosrčen človek. Srečavali smo ga na vseh naših večjih prireditvah. Gotovo je bil vesel pozornosti naših pevcev. Naj njegov zgled služi tesnejši povezavi med narodi!

Družini izrekamo krščansko sožalje.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Iz kronike zadnjih mesecev:

● V nedeljo, 13. maja, sta naša župnija in Društvo Slovencev pripravili izlet v pariško okolico, v dolino La Chevreuse. Najprej smo se zbrali pri maši v Dampierre, nato pa obedovali deloma pri Valentovih deloma v gozdičku. V popoldanskih urah smo si ogledali zanimiv grad Breteuil.

● V nedeljo, 20. maja, je na pobudo Evgena Bavčarja gostoval v Slovenskem domu v Parizu predsednik začasnega pripravljalnega odbora za Svetovni slovenski kongres (SSK) g. Bojan Brezigar, deželni svetovalec in župan v Nabrežini pri Trstu. Srečanje je bilo sklicano predvsem, da bi g. Brezigar predaval o SSK in nam nekoliko pojasnil namene in načrte tega kongresa ter nam predstavljal način, kako se bo kongres skliceval. Večer je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu je bil kulturni program, ki ga je pripravilo Društvo Slovencev, v drugem delu pa je bilo predavanje g. Brezigarja, kateremu je sledila debata.

Za pozdravom predsednika društva dr. Janeza Zorca, ki je izrazil nekatere upravičene bojzani glede sklicevanja kongresa, je zbor Naš dom zapel tri pesmi: Slovenska dežela, Slovenska

Marija in Štefan Poje sta praznovala zlato poroko.

pesem in Ljubezen do domovine. Ubrano zborovsko petje so navzoči nagradili z navdušenimi aplavzom. Sledil je nastop gledališkega igralca iz Trsta Aleksija Pregarca. Njegov recital je bil posvečen slovenski literaturi z osrednjo temo o vseslovenski spravi. Nato je nastopila sopranistka Anne-Marie Jan iz La Machine pri Neversu. Na klavir jo je spremljal francoski pianist Laurent Lamy. Janova je zapela narodno Slišala sem ptičko peti in Lipov-

V nedeljo, 17. junija, po maši v Parizu — glej članek! (Ker nimamo večdimenzijskega aparata, so na sliki samo tisti, ki so se potrudili na drugo stran ceste!)

škovo Sinček. Njeno izvajanje je dokazalo moč in lepoto slovenske glasbene zakladnice. Izredno bogat glas gđ. Janove je publiko prevzel in je pevko nagradil z bučnim in dolgim aplavzom.

G. Brezigar, ki ga je predstavil Evgen Bavčar, je nato govoril o Svetovnem slovenskem kongresu, ki naj bi povezoval in združeval Slovenke in Slovence dobre volje doma in po svetu na temelju vzajemne pomoči in zavezanosti slovenstvu. Razkril je tudi nekaj načrtov za bodočnost, med njimi dvodnevno zasedanje kongresa v dveh mestih: prvi dan v enem svetovnem evropskem središču, kjer ima Pariz prednost, drugi dan pa v Ljubjani. Po debati se je srečanje končalo s Prešernovo Zdravico, ki se vedno bolj uveljavlja kot slovenska narodna himna.

● V ponedeljek, 21. maja, je bil v kulturnem centru Georges Pompidou slovenski večer. Glavni pobudnik tega srečanja, ki je bilo namenjeno predvsem francoski publiko, je bil Evgen Bavčar. Od treh popoldne do enajstih zvečer se je zvrstilo več okroglih miz in predavanj, na katerih so sodelovali pesniki, pisatelji, zgodovinarji in umetnostni zgodovinarji iz domovine in zamejstva. Škoda, da je slovensko zdomsko ustvarjanje v celoti izpadlo, škoda tudi, da je slovenska demokratična pomlad le tu in tam dobila kak rahel odmev.

● Na praznik vnebohoda, 24. maja, nas je obiskal ženski pevski zbor iz

Gornje Radgone. Zbor, ki se je mudil na izletu v Parizu, je kljub dolgi vožnji in neprespani noči izrazil željo, da priredi v dvorani Slovenskega doma večer domačega petja. Obisk je bil presenetljivo velik in lepo petje nas je tokrat popeljalo na bregove Mure in v Slovenske gorice in marsikateremu razmehčalo srce. Izredno razpoloženje po koncertu je bil znak našega zadovoljstva in hvaležnosti. Posebna zahvala gre gospem, ki so pripravile prigrizek, ki je vsem teknil.

● V nedeljo, 10. junija, so Slovenci iz Merlebacha skupaj s svojim duhovnikom g. Jožetom Kaminom prišli na izlet v Pariz. S pariškimi Slovenci so se srečali pri maši, nato pa v dvorani pri večerji nabrali novih moči za nočno pot nazaj v Merlebach. Slovenska pesem, kjer je še posebej navdušil g. Emil Šinkovec, bi bila donela še dolgo v noč, toda šofer in tisti, ki so morali na delo v ponedeljek zjutraj, so silili in prisilili k odhodu . . . Prisrčna hvala in Bog plačaj vsem, ki so pomagali pri sprejemu gostov, še prav posebno gospema Tončki Šimc in Evi Sutlič ter g. Janezu Ložarju.

● V sredo, 13. junija, je bila v katedrali Notre-Dame v Parizu maša za kristjane iz Srednje in Vzhodne Evrope. Daroval jo je pariški nadškof kardi-

Zaključek šole v Parizu — Sodnijski proces zaradi mucka gospé Visk

Sestra Cirila je vsa srečna ob zlati obletnici svojih redovnih obljub.

nal Lustiger, somaševalo pa večje število duhovnikov, med njimi tudi štirje Slovenci: prelat Čretnik, g. Stanko Kavalar, p. Martin Kmetec in p. Hugo Delčnjak. Pri darovanju je zbor Naš dom zapel pesem Marija skoz' življenje, gospa Ana Vičič v narodni noši pa je prebrala prošnjo v slovenščini.

● V nedeljo, 24. junija, nas je najprej pri maši potem pa v dvorani presestnil s svojim mogočnim glasom mlad študent iz Buenos Airesa, Luka Debevca.

Mici in Tine Jan ob 30-letnici poroke.

● V nedeljo, 1. julija, je krst pridružil Cerкви Štefko, hčerko Cvetke in Josipa Kazalac, botrovala je njena sestra Marie-Noelle, vsa naša farna skupnost pa pozorno sledila krstnim obredom med mašo.

Zaključek šole in zlati jubilej redovnih obljub sestre Cirile

Ker je delo sestre Cirile tesno povezano z delom naše šole in sploh z delom naše župnije, smo v nedeljo 17. junija ob zaključku šole obenem praznovali zlati jubilej (50-letnico) njenih redovnih obljub. Maša je bila darovana po njenem namenu in prelat Čretnik je poudaril njeno prizadevnost in zvestobo. V dvorani pa je predsednik društva g. Janez Zorec nagovoril sestro Cirilo in se ji zahvalil za njeno delo, Barbara, Uroš in Matej pa so z otroško govorico povedali isto v svojem in drugih imenu. Nataša in Marko Vičič, ki sta oba hodila v šolo tudi pri sestri Cirili, pa sta ji poklonila glasbeno in recitacijsko točko.

Za zaključek šole so se vsi dobro pripravili. Klemen je povedal zgodbo o ajdinem zrnju. Najmlajši so nastopili s točko „kolobar“. Simon in Gregor Vidmar sta pripravila glasbeno točko rapsodije, Uroš, Nada, Barbara in Matej so se predstavili s sodnim postopkom, ki ga je sprožil mucek gospe Visk.

Irena, Gregor, Marie-Noelle so zapeli par pesmi in deklamirali: Irena Lepo Vido, Gregor Krst pri Savici (v francoščini) in Marie-Noelle V pepelnični noči. Vsebino svojih pesmi in deklamacij so izrazili s slikami, ki so krasile oder.

Pet Valantovih otrok je vsak s svojim inštrumentom spletlo Venček narodnih, zbor Naš dom pa je zaključil nastop s petjem.

Vsi smo čutili, koliko truda in ljubezni je bilo položeno v vsako točko. Uspeh pa je najlepše — da ne rečemo edino — plačilo in nagrada vsem (prelat Čretnik; g. Elis, g. Kejžar, p. Krizolog, s. Cirila, s. Slava, gdč. Mira, gospa Verena), ki so z občudovanja vredno vztrajnostjo vodili šolo ali sodelovali pri njej. Uspeh pa je plačilo in nagrada tudi otrokom in staršem, ko vidijo, kaj jim je šola dala. Za vso našo skupnost pa je vsak tak praznik praznik upanja, če res gradimo skupno bodočnost.

Gospa Marija Markoja je v Bellemu praznovala svojo 84-letnico.

Ko smo že pri šolanju, povejmo še to, da je pater Kejžar konec junija odlično branil svojo diplomsko nalogo za magisterij o Problemu zla v romanu Dostojevskega Bratje Karamazovi. P. Kejžar, ki je rad pomagal pri našem delu, je med tem odšel domov z diplomo pariškega maratona, kjer je 6. 5. med 9000 tekači dosegel 7.077 mesto. Sicer nam je pa o tem lepo pridigal isti dan pri naši skupni maši, kako so tudi v duhovnem življenju potrebni napor, če človek hoče priti do cilja.

Pogled v bodočnost

Začetek slovenske šole in verouka bo v nedeljo, 9. septembra, ob 14.30 v Slovenskem domu.

V nedeljo, 23. septembra, je Slomškova nedelja. V cerkvi bomo ob obletnici smrti izseljenskega duhovnika Vilija Steguja imeli spominsko svečanost.

LOIRET

Jesensko srečanje bomo imeli v nedeljo, 30. septembra, v Chilleursu, kjer bo maša ob pol desetih dopoldne. Pred mašo priložnost za zakrament sprav. Vsi prijazno vabljeni. Za kosilo se prijaviti gospé Palovi ali Bohnjecevim.

LA MACHINE (Nièvre)

V nedeljo, 13. maja, smo pri maši, ki jo je daroval g. Flis iz Pariza, skupaj obhajali dvojno praznovanje:

Štefan Poje in Marija roj. Loknar, ki živi v Charbonnière pri Raveau, doma pa sta oba iz Čabra, sta praznovala *zlato poroko*, h kateri jima čestitajo njihovi otroci Marija, Zdenko, Ivanka in Štefan, katerim se pridružuje še 8 vnukov in vnukinj in 1 pravnuk.

30-letnico poroke pa sta praznovala Tine Jan in Marija roj. Poje, katerima so pripravili slavlje, skupaj z zlato poroko babice, hčerke Sylvie, Anne Marie in Véronique ter sin Erik z ženo in sinom.

Obojim čestitkam se pridružujejo vsi znanci in prijatelji ter vsi rojaki in kličemo slavljenecem: Na mnoga leta!

BELLEME (Orne)

28. maja je gospa Marija Markoja praznovala življenjski dogodek, ko je pred 84 leti, 28. maja 1906, ob desetih dopoldne, v Renkovcih v Prekmurju zagledala luč sveta. V Francijo je prišla leta 1935 in je živela ter delala v Bellême, kjer je bila tudi njena sestra Julija in zadnja leta nečak Jože, kō je stopil v pokoj in se iz Pariza preselil k teti. Že skoro dve leti je privezana na bolniško posteljo, odkar jo je na cesti podr avto. Ob njenem rojstnem dnevu so ji slovenski in francoski prijatelji pripravili skromno a pristrčno slavlje: prelat Čretnik je v njeni sobi opravil sveto mašo, par Slovencev iz Pariza pa ji je zapelo nekaj domačih pesmi. Tudi šampanjec je prišel na vrsto. Gospa Marija pozdravlja vse bralce Naše luči, mi pa ji želimo prijetno in dolgo življenjsko jesen, zlasti pa obilo božje pomoči in zaupanja v vseh težavah življenja.

PORT-LOUIS (Morbihan)

6. maja je bila *krščena* Lorena Krysa, hčerka dr. Daniela Krysa in Karmen, roj. Penko. Botrovala sta Isabelle Penko in Didier Guezo.

nemčija

Župnik Franc Šeškar — osemdesetletnik

Sedaj že upokojen, a še vedno čil in za pomoč v duhovniškem delu vedno pripravljen g. Franc Šeškar je 16. julija

Župnik Franc Šeškar — osemdesetletnik

letos v Münchnu obhajal 80-letnico življenja. Za seboj ima pestro in bujno življenje. Po novi maši 1936 je bil kaplan v Kostanjevici, med vojno pa do 1944 vojaški kurat med domobranci. Tega leta so ga nacisti zaradi ilegalnih povezav z zavezniki poslali v Dachau. Tam je ob osvoboditvi 1945 komaj ušel domačim slovenskim komunistom, ki so ga hoteli ugrabiti in kot domobranskemu vojaškemu duhovniku soditi v domovini. Postal je župnik za Slovence v Nemčiji, nato pa narodni delegat. Bil je prvi duhovnik po vojni, ki je organiziral dušnopastirsko delo med rojaki v Zvezni republiki. Številni Slovenci po svetu se ga hvaležno spominjajo in ne morejo pozabiti uslug, skrbi in ljubezni, ki jim jo je izkazoval in jo še izkazuje. Naj ga Bog še dolgo ohrani svežega in za pomoč pripravljenega. In pristrčna zahvala za vse dobro, ki ga je doslej sejal med nas!

Nov izseljenski duhovnik v Mannheimu

Dušnopastirsko skrb za Slovence v škofiji Freiburg in sosednjih je prevzel g. Bogdan Saksida, duhovnik koprške škofije. Sedež dušnopastirskega dela ostane Mannheim, na istem naslovu kot doslej. G. Bogdan se je rodil pred 44 leti v Dornberku, leta 1972 je bil posvečen za duhovnika in bil od leta 1984 župnik v Štjaku na Primorskem. Želimo mu, da bi se v Nemčiji med našimi rojaki dobro počutil.

Nov slovenski duhovnik v Ingolstadtu

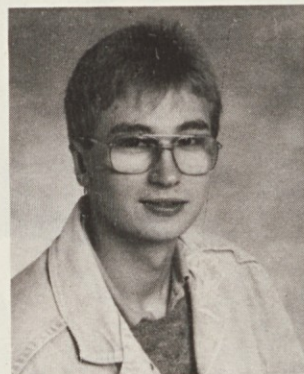
Dosedanji župnik v Mannheimu g. Stanko Gajšek je prevzel slovensko župnijo v Ingolstadtu. Dolgo, predolgo smo čakali na naslednika pokojnega g. Vilija Steguja, sedaj je le prišel. G. spodu Stanku želimo, da bi z izkušnjami, ki si jih je pridobil v Mannheimu, služil sedaj našim rojakom na širokem področju treh škofij.

OBERHAUSEN

Spomladi smo iz obeh župnij na severu Nemčije *poromali* v Lurd. Avtobus romarjev je poleg župnika iz Oberhausna spremljal še p. Edmund Böhm iz Ljubljane. Srečanje v Lurdu je treba doživeti, so ugotavljali vsi udeleženci že tam in kasneje doma. Duhovno obogateni s tem izkustvom smo se spominjali vseh, ki pripadate naši župniji, posebej bolnikov.

Navadno moramo v poročilih z naših fara v prvi popočitniški števec NL poseči precej nazaj. Kljub temu, da so počitniška doživetja že krepko prekrila vtise z naših spomladanskih srečanj, naj vendarle omenimo uspelo *binško* srečanje. Potekalo je po že tradicionalnem programu. Maša je bila v cerkvi sv. Janeza v Kirchhellenu. Po maši je zaigral dve skladbi na orglah mladi slovenski organist Rudolf Boben. Kulturno zadržanje so pokazali verniki, ki so dobesedno vsi ostali v cerkvi. Nadaljevali smo s kulturno prosvetnim programom takoj nato v dvorani. Nastopali so pevske zbori: kvintet Slovenski fantje, moški zbor društva Bled iz Essna in mešani zbor Slovenski cvet iz Moersa.

† Tomaž Gradič

Romarji iz župnij Haan in Oberhausen v Lurdu.

Petja je bilo na petek. Mladinska skupina našega misijona je zaigrala igro Kozlovska sodba v Višnji gori. Tedne in tedne trajajoče vaje so vendarle prišle na svoj račun, saj so mladi nastopili dokaj samozavestno in s sproščeno igralsko žilico. Poslušalci in gledalci so bili zadovoljni, čeprav je bila dvorana pomanjkljivo ozvočena za dramsko delo. Pohvalo zaslužijo vsi, ki so se potrudili za tišino. Upamo, da nam bo prav v tem pogledu naslednjic uspelo še bolj.

Seveda je bilo v programu in potem na veselem večeru, ko nas je zabaval ansambel Odmev z gora pod vodstvom Boža Majerja, še marsikaj zanimivega. Pa ne moremo omenjati vsega, da bo še za druge ostalo kaj prostora. Poleg tega se je zgodilo pri nas še kaj drugega. V Krefeldu so se žene zelo potrudile ob ponovitvi *prvega obhajila*, ki sta ga s svojimi vrstniki prejela naša ministranta Janez in Andrej. *Srebrni zakonski jubilej* pa sta v Oberhausnu obhajala naša sodelavca Marta in Vlado Križanec. Sorodniki in prijatelji so se številno zbrali okrog njiju. Zahvalili smo se z njima najprej Vsemogočnemu, ki z nami v našem življenju gradi vse dobre stvari in vzdržuje. Potem pa je harmonika družbo obdržala in veselila dolgo v noč. Tudi na tem mestu jubilentom vse dobre želje za naprej.

Na *telovski procesiji* je bila letos zares skromna udeležba. Poznalo se je, da so se takoj naslednje dni začele

počitnice. Ne zapiramo si pa oči tudi pred očitnimi znamenji, da slovenski kristjani sem in tja opešajo v zvestobi svoji slovenski župniji. Pa ni ta misel zrasla samo ob telovski procesiji. Namesto tarnanja napišemo raje tu vabilo, da bo v prihodnje bolje.

V začetku julija nas je pretresla žalostna novica. *Umrli* je nenadoma še ne dvajsetletni mladenič Tomaž Gradič iz Repelena, Moers. S starši je bil na počitnicah v domovini. Vrnil se je s svojo sestro pred njimi, ker je moral k vojakom. Tam ga je poklical Bog. Novici nismo mogli verjeti. Zbralo se je k pogrebu veliko število rojakov. Tomaž je bil krepko udeležen v glasbenem in plesnem življenju pri društvu Ljubljana v Essnu in tako poznan marsikomu tod okrog. Bil je pred leti ministrant na nemški župniji in v šolskih letih sodeloval tudi v slovenski župnijski šoli in slovenski dopolnilni šoli.

Bog mu daj večni mir in veselje novega življenja v nebesih.

Na vnebohod, 24. maja, so se rojaki z Würtemberškega zbrali na Michaelsbergu. V sencji košatih lip preč cerkvi je bilo prijetno kramljati.

STUTTART-okolica

Na slovenskem božjem vrtu v Stuttgartu tudi v pozni pomladi ni manjkalo cvetja. Kar o petih lepih prireditvah lahko poročamo, kar našo trditev potrjuje.

Birma in prvo obhajilo — V nedeljo, 17. junija, je bil za slovensko skupnost v Stuttgartu in okolici velik dan. Ob slovesnem potrkavanju zvonov in plapolanju pristne slovenske in cerkvene zastave z našega doma se je po Stafflenbergstraße vila dolga procesija mladih parov v narodnih nošah, birmancev in prvoobhajancev z njihovimi starši in botri, ministrantov, duhovnikov in škofa Metoda Piriha v cerkev sv. Konrada, kjer je 31 birmancev prejelo zakrament sv. birme in 10 prvoobhajancev pristopilo k angelski mizi. Množica vernikov je stala v špalirju in občudovala ta lepi cvet mlade slovenske Cerkve v Stuttgartu. Ob tej priliki se je v cerkvi zbralo okrog 500 rojakov. Službo božjo sta oblikovala moški zbor Domači zvon in mešani mladinski zbor, pa tudi vsa cerkev je dala duška svojemu pevskemu razpoloženju. Dolgoletni ministrant Andrej je prebral berilo, birmanci in prvoobhajanci so izrekli prošnje. Pozdrave rottenburškega škofa dr. Walterja Kasperja je izrekel prelat Jürgen Adam. Škof Pirihi je v pridigi apeliral na zbrane, da tudi na tujem ohranijo vero očetov in korenine slovenske kulture. Vzroka za kak strah ni več. Slovenija se osvobaja. Spominske table, ki jih bodo birmanci in prvoobhajanci obesili v svoja stanovanja, bodo nje in udeležence-sorodnike še dolgo spominjale na to lepo slovesnost in prav tako skupna fotografija na stopnicah pred

Od 4. do 9. junija je 51 slovenskih deklet in fantov iz Stuttgarta obiskalo Slovenijo. V Cirkovcih jih je vljudno sprejela Vukova družina, ki sicer živi v Stuttgartu.

cerkvijo, ki so postale že zgodovina slovesnega dogajanja med nami.

63 spričeval znamenje prizadevnosti — Na birmanski in prvoobhajanskih praznik v Stuttgartu smo zaključili tudi sobotno šolo za šolsko leto 1989/90. S spovedjo na predvečer in s skupnim obhajilom pri slovesnosti je bil zaključek res lep in krščanski. Po maši je sestra Mateja Rezar razdelila 14 spričeval, veroučitelj Anton Casar 20 in župnik Turk 29, vsak za svoj oddelek. Spričevala nosijo ocene iz slovenščine, verouka, vedenja in udeležbe. V spričevalih je seveda duhovno omenjena tudi prizadevnost staršev, ki so otroke pošiljali v šolo in jim s tem zbirali doto za življenje.

Za Vnebohoda na Michaelsbergu — Praznik vnebohoda, 24. maja, je privabil lepo število rojakov na Michaelsberg pri Heilbronn. Na sporedu je bila maša, pete litanije in piknik s pečenko in pijačami. Pogostitev so imeli v rokah člani združenja Mure, ki imajo svoje shodno mesto v bližini. Od dohodkov so poklonili sto mark za slovensko hišo na Višarjah. Hvala za lep zgled!

Za telovo na Hohenrechbergu. — Po daljši prekinitvi zaradi prezasedene božjepotne cerkve smo se letos za telovo, 14. junija, zopet zbrali na Hohen-

rechbergu. Hrib je privabil okrog 100 rojakov, da se poleg duhovnih dobrot pred Marijino podobo naužijejo tudi svežega zraka, se telesno in duhovno razgibljejo ob prazniku presv. r. telesa, ki vabi človeka v božjo naravo. Hrib Hohenrechberg je za vse to kot nalašč ustvarjen.

Slovenija od blizu — V tednu po binškojih, od 4. do 9. junija, se je z Württemberskega zapeljalo v Slovenijo 51 slovenskih deklet in fantov, da tam praznujejo *Prešernov dan* z obiskom Gorenjske (na Brezjah so imeli mašo), *Cankarjev dan* z obiskom Notranjske s Postojnsko jamo, *Trubarjev dan* z obiskom Dolenjske in *Slomškov dan* z obiskom Štajerske.

Med potjo v Slovenijo so obiskali Gosposvetsko polje z Gospo sveto in vojvodskim prestolom na Koroškem, kamor segajo korenine slovenske kulture in državnosti.

Seveda je 51 mladih ljudi v starosti od 15. do 25. leta že velika skupina in treba je bilo kar pošteno prijeti za vaje, da je vse potekalo po načrtovanem redu. Za te vaje so cukale štiri odrasle osebe: dr. Marko Dvořak je prevzel kulturno vodstvo pri obisku domov velikih slovenskih mož in razlago kulturnih spomenikov Slovenije; župnik Janez Demšar je skrbel za duhovno spremeljavo, socialna delavka Oblakova je urejevala tehnične zadeve potovanja in Marijina sestra Mateja Rezar je prevzela pevsko in liturgično obeležje. V Ljubljani je skupino sprejel nadškof dr. Alojzij Šuštar v škofijskem dvorcu in našim mladim je podal roko tudi župnik Janez Rihar, voditelj na novo ustanov-

Mogočna je bila procesija od slovenskega doma v cerkev sv. Konrada na birmansko nedeljo, 17. junija letos.

ljenega centra za izseljence pri slovenski škofovski konferenci s pisarno v Ljubljani.

Mladinci so se iz Slovenije vračali navdušeni, čeprav jim je deževno vreme skalilo marsikateri pogled na deželo pod Triglavom, kar bodo nadoknadili ob drugi priliki. Tudi pri Vukovih v Cirkovcih, s katerimi se poznajo iz Stuttgarta in so jih prijazno sprejeli in pogostili, bi se še radi oglasili. O tem potovanju sta na kratko poročala mariborski Večer in ljubljanska Družina.

Čestitke: krst sta praznovali družini Habič v Bad Friedrichshallu in Jager v Ebersbachu. Pri Habičevih je razveselil družino sinko Simon, pri Jačrovih pa hčerkica Anita-Bianka. Čestitke.

Sožalje: V Esslingenu smo pokopali rojaka Alojza Judeža iz Gaberja pri Sevnici. Dosegel je komaj 57 let starosti. Naše iskreno sožalje vsem, ki jih je njegova smrt težko prizadela!

MÜNCHEN

O našem farnem življenju od srede maja do srede avgusta naj bi poročali. Kratko o nekaterih prireditvah:

● **PRVO OBHAJILO.** To je bilo konec maja. Nedelja je bila sončna, naših šest prvoobhajancev lepo pripravljenih in praznično slovesnih za ta svoj veliki dan. To so bili: Anton, Janez, Karmen, Marko, Martina in Monika. Bilo nas je dvesto pri maši, vsa cerkev je pela ubrano, še posebno lepo je pel

naš pevski zbor. Dve mami prvoobhajanjk sta občuteno prebrali vsaka svoje berilo. V pridigi smo slišali o hrepeneju po obhajilu, o velikem spoštovanju, s katerim naj ga prejemo, in o resnični zahvali po njem. Fotografiranje in filmanja ni bilo ne konca ne kraja, najbrž kar malo preveč. Praznik bo zapisan v farno kroniko kot zelo lep družinski dan.

● **ŠOLSKI IZLET.** Zdi se, da nam gora Wallberg na koncu Tegernskega jezera ni in ni naklonjena. Že pred sedmimi leti nas je sprejela z gostim, neprestanim dežjem, tako da smo se peljali z žičnico nanjo le na uro gledat, to pot nas je pa tudi sprejela z dežjem. Smo pa ta dež malo preslepili. Za dva avtobusa nas je bilo, nekaj čez sto, pa smo jo najprej v dežju ubrali peš po lepi, ravni poti ob Weißbachu v Wildbad Kreuth. Tam smo se zbrali v lopi na sredi parka, si za silo privezali dušo, potem se pa z avtobusi odpeljali k podnožju Wallberga in z gondolami na goro. Dež se je unesel, mi pa smo se razlezli po prostranem pogorju kot mravlje. Pravzaprav nam je časa celo zmanjkalo, ko se je sprevedrilo. A ura nas je gnala domov. Pa smo se kljub vsemu še za pol ure sprehodili po Bad Tölzu.

● **SREČANJE ZAKONSKIH PAROV** (29. junija zvečer do 1. julija popoldne). Sedem zakonskih parov z 12 otroki se je zbralo v samostanu Polling pri Weilheimu, da se soočijo z zakonskimi in družinskimi vprašanji skupaj s prof. Keržanovo in p. Markljem iz Ljub-

ljane. Predavanja so bila vzporedno za zakonske pare in za mladince, dve pa skupni za vse. Eni in drugi so oba strokovnjaka radi poslušali, ni jim pa bilo povsem lahko priti na dan z vprašanji in se spustiti v pogovor, a to nam je Slovencem že vrojeno. Menda so bili s srečanjem vsi zelo zadovoljni in bodo drugo leto spet prišli. Radi bi pa vedeli vnaprej, katerih tém se bodo pogovori dotaknili, in tudi sami bi radi predlagali kakšne teme. Tudi med letom bi se bilo dobro kdaj srečati, so bili soglasni. Za sprostitve mladih in otrok je bilo marsikaj na voljo, v soboto popoldne tudi kopališče. Vsekakor so ta srečanja za našo župnijo zelo pomembna in prav bi bilo, da bi se jih udeleževalo še več parov.

● **SKLEPNA ŠOLSKA MAŠA** (7. jul.). Maša je bila v naši župnijski kapeli. Od 65 otrok, ki so letos obiskovali naš sobotni šolski tečaj, jih je prišlo kar precej. Med mašo so lepo zapeli in odgovarjali pri molitvah. Potem so dobili spričevala. Nekatera so bila izredno lepa, druga malo manj, pač po tem, kako je kdo v šoli sodeloval in doma pisal naloge ter se učil.

● **FARNI IZLET** (14. jul.). Za poln avtobus nas je bilo, vreme pa kakor naročeno: ne prevroče, a skoraj jasno. Naš cilj je bil Passau in nazaj grede obisk Marijine božje poti v Altöttingu. V Passauu smo si najprej ogledali znamenito stolnico z največjimi orglami na svetu. Večina izletnikov se je odločila za tričetrturbo vožnjo z ladjo po Donavi, kar je bil kajpada poseben užitek za otroke. Potem se je zabaval vsakdo po svoje: nekateri so šli v bližnjo Marijino romarsko cerkev na vzpetini v Innstad-

tu, drugi so se sprehajali ob Donavi in Innu, tretji pa so se povzpeli na grad, od koder je izredno lep pogled na mesto. Na poti nazaj smo se ustavili v največji bavarski Marijini božji poti v Altöttingu, kjer smo malo pomolili in zapeli. Ob pol deveti zvečer smo se vrnili domov — utrujeni in zelo zadovoljni.

● **DVE SMRTI.** Pred kratkim je v eni Münchenskih bolnišnic po težki bolezni umrl 46-letni g. Alojz Fink. Doma je bil v Novem mestu. Po poklicu je bil ključavničar. V ZR Nemčiji je delal 21 let, zaposlen je bil pri BMW. Na odhod v večnost se je pripravil s prejemom zakramentov. Pokopali so ga v Grčaricah pri Ribnici. Tu zapušča ženo in hčerko Aleksandro, s katerima globoko sočustvujemo. Pokojni pa naj uživa mir in veselje pri Bogu! — Pred nedavnim je umrla tudi osem mesečna punčka Štefani Štumberger. Na svet je prišla s srčno napako. Po operaciji na srcu je dobila pljučnico, te pa njeno oslabiljeno telo ni moglo prenesti. — Staršem izrekamo globoko sožalje, punčka pa naj uživa veselje pri Bogu!

FREILASSING

Odkar je odšel g. Lavrič v pokoj, ni več slovenske maše v Salzburgu, h kateri so hodili tudi Slovenci iz bližnjega Freilassinga. Zato je sedaj enkrat na mesec maša v Freilassingu, v kapeli pri železniški postaji, h kateri prihajajo tudi naši rojaki iz Salzburga. Običajno se nas zbere kar lepa skupina. G. Janez, ki ima dober posluh in močan

60 slovenskih izletnikov z naše fare v Münchnu je po izletu v Passauu poromalo v Altötting

Šest prvoobhajancev iz „slovenskega“ Münchna po maši v bližini cerkve Sv. Duha.

švedska

glas, skrbi za petje med mašo, njegova žena pa rada prebere mašno berilo. Če bo Marko, ko malo odraste, ministriral, kar upamo, bo vsa družina pri bogoslužju aktivno udeležena. Seveda pa so k sodelovanju pri maši povabljeni tudi vsi drugi. Tudi bi bilo prav, ko bi naslove bolnikov v Freilassingu in Salzburgu sporočili svojemu dušnemu pastirju, da jih obišče.

SCHWARZWALD

Shodi pri slovenskih mašah nam, Slovencem v Schwarzwald, veliko pomenijo: ne samo, da nas povezujejo in nam lajšajo domotožje, ohranjajo nam tudi slovensko-krščanskega duha.

Pri poslovljni maši — naš dosedanji dušni pastir g. Gajšek odhaja iz Mannheima in Ingolstadt — smo se zbrali iz župnijskih skupnosti Freiburg, Schutervald, Vöhrenbach in Villingen-Schweiningen.

*Marjana Golob, Janko Humar
Vöhrenbach*

Objavljamo nekaj misli iz poslovljnega govora Humarjevega Janka g. Stanku Gajšku:

„Prišli ste med nas, ko nismo imeli nobenega domačega človeka, na katerega bi se lahko naslonili. Govorili ste nam v naši lepi besedi o lepoti božje ljubezni. Prihajali ste tja, kjer smo bili. Prav zato nismo utonili v prostranosti nemškega jezika. Povsod ste iskali naše ljudi: po mestih, tovarnah, bolnišnicah, družinah. Poslušali ste njih zgodbe in tožbe. Se z njimi veselili in žalostili. Če pa ste zvedeli za njihove uspehe, ste skupaj z njimi postali ponosni.

Še posebno ste bili navezani na otroke. Učili ste jih moliti, peti, igrati. Zato vas imajo radi. Cela četica jih je. Naj naštejemo nekatere: Marija, Beno, Karmen, Mojca, Tatjana, Marjanca, Matjaž, Roman, Aleš, Tomaž, Stanka, Janja, Robert, Melanie, Erich, Dean, Robi, Dolores, Alenka. Nekateri so še majhni, drugi pa že veliki. Prek dela z otroki ste pritegnili tudi starše, posebno mamice, ki so se z vašo pomočjo nekaj naučili, pa potem povedali ali zapeli.

Z vami smo se tu počutili čisto domače. V imenu vseh — za vse najlepša hvala!”

V Göteborgu smo imeli štiri *prvoobhajanece*. Navadno so se slovenski otroci pridružili drugim skupinam, letos pa smo imeli prvoobhajilno slovenost pri slovenski maši na vnebohod.

Zvesti izročilu smo se za binško zbrali v Vadsteni, že sedemnajstič smo imeli tam svoj *binško shod*. Slovencem z vse Švedske se je letos pridružil še poln avtobus berlinskih Slovencev. Odkar Berlinčanom pomagajo odstranjevati zid, jih nobena ovira več ne ustavi pri gradnji dobrih sosedskih odnosov, tudi dolge razdalje ne.

Ko so v petek, 1. junija, v Trelleborgu stopili na švedska tla, so imeli že celo noč vožnje za seboj. Čakalo jih je še ves dan poti mimo zasanjanih vasic in mestec, gozdov in jezer. Šele v večernih urah so dospeli v Stockholm, mesto, ki mu zaradi nešteti zalivov in mostov pravijo kar severne Benetke. V soboto so se najprej napotili v center k jezuitski cerkvi sv. Evgenije. Tam sta jih v imenu stockholmskih Slovencev pozdravila Dragica in Janez. Prevzela jih je simbolika svetišča, ki ponazarja, kako se iz različnih živih kamnov gradi katoliško občestvo. Ko je pater povedal, da je v župniji 72 narodnosti, je simboličnost postala še bolj zgovorna. Za panoramnim ogledom mesta s tele-

Prvo obhajilo v Göteborgu

vijskega stolpa so si grad, parado ob menjavi straže, stolnico in letni kraljevi dvorec ogledali od blizu. Stockholmski maratonce pa so poskrbeli, da bodo na glavno mesto Švedske ohranili še lepši spomin.

Za binškoštnim plapolanjem zastav se je Vadsteni kljub drugačnim obetom proti poldnevu prikazalo sonce. Kmalu po enajstih so se z vseh vetrov pričeli zbirati Slovenci. Z osebnimi avti so prišli iz Stockholma, Nybra, Halmstadta... Iz Landskrone in Malmöja so orkestraši Lastovk pripeljali svoje instrumente, lvičeva dva in Krizmaničeva pa kruh in zalogo kranjskih, da so nas zaščitili pred lakoto. Za avtobusom so bili iz Köpunga in Göteborga ter Berlinčani, ki so se pripeljali iz Stockholma. Za pisatelja in novinarja radia Ljubljana Ivana Sivca in njegove znanke je ljubljanska registracija na avtu povedala, kako od daleč so priromali.

Pri evharističnem slavlju smo zadihali s krajevno Cerkvijo in otipali utrip njene veseljnosti. Mašo je vodil stockholmski pomožni škof William Kenney, somaševali pa so škofov gost, profesor bogoslovja iz Mardasa v Indiji pater Tomas, ter izseljenska duhovnika iz Berlina in Švedske. Od svetega Duha ni treba pričakovati darov, ki vzbujajo posebno pozornost v našem okolju, je poudaril škof v pridigi. Zanesljivo pa nam bo dal razsvetljenje in moč za odgovor na njegov klic v okolju, kamor nas je Bog postavil, da bomo sol in luč, kakor nas je ob lanskem obisku na Švedskem spodbujal papež.

Ob popoldanskem programu smo prisluhnili pesmi fantov iz Köpunga, sestram Budja, mešanemu zboru in oktetu iz Berlina, pesmim in melodijam otrok in se razvedrili ob sproščenem plesu mladih folkloristov iz društva France Prešeren v Göteborgu. Z občutjem zapeta pesem odraslih in začetni poskusi otrok so se spleтали v en sam venec dobre volje. Koliko poleta in zaupanja vase nam da taka predstavitev sposobnosti in ustvarjalnosti z raznih vetrov, zbrana na enem mestu!

Ob napetem pričakovanju, ko smo žrebali dobitnike loterije in vstopnice, ter ob zvokih orkestra Lastovke se je družba razigrala. Še največ pa je na veselo razpoloženje vplival občutek, da se nas je letos v Vadsteni zbralo več

Materinski dan v Zürichu — otroci ne-sejo cvetje mamicam

Prvoobhajanci v Zürichu 1990

švica

kot zadnja leta. Kadar v tolikem številu pridemo skupaj, je vedno lepo, tokrat pa je bilo še bolj sproščeno, ker je obisk Berlinčanov, sosedov v izseljenstvu, ta naš shod še popestril.

Krsti: V Novi Marijini cerkvi na Rosengardnu v Malmöju je 16. junija prejela sv. krst Tanja Caroline Emilie Kajsa iz Asmundtorpa, hči Tuomainen Hannuja in Theodore Budja. Bernard Budna in Josefina, r. Bogovič, pa sta 30. junija prinesla h krstu v cerkev Presvetega Odršenika v Malmö svojo Timejo Theres Josefina. Staršem čestitamo, Tanji in Timeji pa želimo življenje polno božje milosti.

Slovo: 2. julija smo se v Norrköpingu poslovili od naše rojakinje Brede Kovač, ki je umrla za rakom 23. junija. Življenje rajne Brede je bilo zaznamovano s preizkušnjami, ki so zadevale slovenski narod zadnjih 50 let. Rojena je bila v Ljubljani 1930. Takoj po vojni, leta 1945, je odšla za svojim bratom v Rim, od tam pa se je 1956 preselila na Švedsko. Zelo prizadevno se je posvečala mlademu rodu naših rojakov, ko jih je pri dopolnilnem pouku učila umetnosti materinega jezika. Ker Slovencev ni veliko v Norrköpingu, je poučevala tudi hrvaščino. Njen pogreb je pokazal, koliko prijateljev si je pridobila zlasti med priseljenci od doma pa tudi iz Italije. Rajna Breda je imela tu na zemlji tri domovine. Vsako je imela po svoje rada. Upamo, da je že deležna veselja večne domovine! Njenim domačim, zlasti še sinovoma Jerneju in Simonu, želimo, naj jim to upanje podeli obilno tolažba.

Najlepši mesec v letu je bil razen s šmarnično pobožnostjo obogaten tudi z romanjem na praznik Gospodovega vnebohoda ter obhajanjem materinskega dneva v Zürichu. S solothurnskega področja so poromali k puščavniški kapeli nad Solothurnom, slovenski verniki na züriškem območju pa smo se podali v idilično pokrajino Appenzell, k Mariji v Ahorn. Vreme nam sicer ni bilo najbolj naklonjeno, vendar ni bistveno vplivalo na romarsko razpoloženje.

Slavljenje *materinskega dne* v Zürichu je bilo letos, žal, brez s. Avrelije, ki je nosila sicer levji delež pri pripravi otrok. S pomočjo staršev nam je vendarle uspelo sestaviti bogat program, ki je obsegal kar 20 točk. Kot bi hoteli nadoknaditi za vse leto nazaj, ko smo našli vse premalo časa, da bi izkazali svojo hvaležnost in pozornost . . .

Svet slovenskih krščanskih izseljencev Evrope s sedežem v Belgiji je 9. in 10. junija priredil prvič srečanje s Slovenci v Švici. Žal je bil odziv v Švici živečih Slovencev zelo boren, čeprav smo razposlali in razdelili 500 pismenih vabil. Srčno je želeli, da vsem tem, ki so prevozili na stotine kilometrov iz Belgije, Francije, Nemčije, ne upade ob brezbriznosti rojakov občudovanja vredna zavest slovenstva in slovensko trmasta volja, da bi iztrgali potujčevanju slovenski rod na tujem!

Po presledku dveh let je bila kripta župnijska cerkve Dobrega Pastirja v Zürichu zopet priča prisrčne slovesnosti slovenskega *prvega obhajila*. Šest

otrok slovenskih staršev se je vključilo v evharistično življenje naše slovenske skupnosti v Švici. Vse priznanje zaslužijo starši, ki so svoje otroke vozili k dodatnemu slovenskemu verouku. Veliko bolj lagodno je namreč, če se vse to opravi „pri Švicarjih“. S prvoobhajilno slovesnostjo je bilo združeno tudi obhajanje 50-letnice p. Roberta. Skupno darilo v obliki mašnega kovčka in izbrane ter iskrene besede številnih čestitk in tudi razpoloženje, vse je izražalo po svoje hvaležnost in veselje, da imajo med seboj slovenskega dušnega pastirja. Tudi v Amriswilu ni šlo srečanje z Abrahamom neopazno mimo. Kulturni program z nastopom slovenskih otrok, diamontaža z veznim besedilom, izvirno darilo po meri narejenih „misijonskih čevljev“ in pogostitev vseh navzočih je pomenilo za p. Roberta več kot le prijetno presenečenje. Namreč spoznanje, da si sprejet, vzljubljen, da si jim potreben, odtehta še tako dragocena darila . . .

Tudi Olten je združil *sedem petdesetletnikov* in pripravil lepo praznovanje. Po lepo obiskani maši so v župnijski dvorani ob dobri večerji s slovenskim vinom priredili hudomušno iskriv priložnostni program, ki je požel veliko smeha in prislužil vse priznanje organizatorjem.

Z željo, da bi preživeli lepe dopustniške dneve v domačem okolju in v krogu svojih domačih in z molitvijo za božje varstvo na dolgi poti v domovino smo si v juliju segli v roke z vabilom na počitniško srečanje v Sloveniji, v novi celjski cerkvi sv. Duha, ob *zlati maši* p. Fidelisa — dolgoletnega dušnega pastirja v Švici.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● IZBERI IZ OKLEPAJA PRAVO OBLIKO!

- Stric, kje ste se ga (nalezel, nalezli)?
- Gospod, ali ste (videl, videli) mojo mamo?
- Dedek, povejte mi, kako ste se (ženil, ženili)?
- Gospa, kje pa ste (dobila, dobili) tako lepega kužka?
- Teta, ali mi boste za god kaj (prinesla, prinesli)?

● IZRAZI DEJANJE BOLJ KRATKO!

- Mačka je začela smrčati.
- Postala je rdeča kot kuhan rak.
- Čez čas je pa postala bleda kot smrt.
- Lipa je postala zelena.
- Juha je postala gosta.

● DEJANJE IZRAZI S SAMOSTOJNIM GLAGOLOM!

- Žalitev me je naredila nesrečnega.
- Kdo je naredil sobo nesnažno?
- Padel je v omedlevalo.
- Roke so mi postale mrtve.
- Vzela je moža.

● POPRAVI NAPAKE!

- Posebno ga je zanimala avijacija.
- Kupil si je knjigo z avijoni.
- Koliko naših ljudi se je izselilo v Australijo!
- To ti je auto!
- Kdo je autor te knjige?

● POPRAVI NAPAKE V NASLEDNJIH STAVKIH!

- Angelček, varuh moj!
- Anestezija pomeni omrtvičenje.

- Poapnjenje žil je huda zadeva.
- Z armijo je vedno križ.
- Posebno všeč so mi Aškercove pesmi.

● SPREMENI NASLEDNJE NEDOVRSNIKE V DOVRŠNIKE!

- Vrteti, spat, ubijati, izločevati, izplačevati, zajemati.

● SPREMENI NASLEDNJE DOVRŠNIKE V NEDOVRSNIKE!

- Past, izbrati, pogledati, zložiti, napolniti, prinesiti, natočiti, zapeti.

● ZANIKAJ V STAVKIH GLAGOLE!

- Betka mora iti v mesto.
- Jure sme že hoditi sam v šolo.
- Metka že lahko odpre vrata.
- Dušan mora sam na igrišče.
- Olga hoče imeti vedno zadnjo besedo.

● SAMOSTALNIKE V OKLEPAJU POSTAVI V PRAVO OBLIKO!

- Z (Blaž in Matic) smo se vzpeli na vrh.
- Nisem kupil (avto).
- Izogiba se (delo).
- V družbi se (on) izogibajo kot (gobavec).
- V gozdu sem našel (jurček), izgubil pa (Jurček).

● ZANIKAJ SLEDEČE STAVKE!

- Besedilo sem dokončal.
- Dokazala mu je laž.
- Marko je ulovil ribo.
- Kavoj je osladila.
- Posadili so solato.

● DOPOLNI NIKALNE POVÉDI Z USTREZNIM PREDMETOM!

- Tako je spala, da . . . niso mogli zbuditi.
- Sinička še ni spleta . . .
- Mama še ni zakrpala . . .
- Vrabci še niso pozobali . . .
- . . . še ne obvlada popolnoma.

● IZRAZI POVEDANE MISLI LEPŠE!

- Nehaj že z žvižganjem!
- Nehali smo z delom.
- Končal je s pisanjem.
- S prodajo začenjajo ob devetih.
- Zgodaj so začeli s košnjo.

Janko Kersnik 1852—1897

se je rodil na graščini Brdo pri Lukovici. Njegova mati je bila plemenitega rodu, oče pa je bil sodnik. Po končanem pravu je dobil službo v Ljubljani, kmalu pa je prevzel notarstvo na Brdu.

Kmečki svet je upodobil v vrsti kmetskih slik (najboljši sta Mačkova očeta in Kmetska smrt) in v povestih Očetov greh in Testament. Trško družbo je prikazal v romanih Ciklamen in Agitator ter povesti Jara gospoda. Po smrti prijatelja Jurčiča je napisal drugo polovico romana Rokovnjači. Znan je tudi po številnih duhovitih

podlistkih o tedanjem družbenem dogajanju.

Z živo in stvarno jedrnato besedo je Kersnik slikal življenje in značaj kmečkih ljudi in malomeščanske izobražence po slovenskih trgih.

● **IZBERI IZ OKLEPAJA PRAVO OBLIKO!**

- Prinesi mi iz gostilne (vipavec, vipavca).
- Med orodjem sem našel (francoz, francoza).
- Ali veste za (mariborčan, mariborčana), ki prisopihla opoldne?
- Kaj povzroča (rak, raka), medicina še ni odkrila.
- Bog vam ohrani (ta duh, tega duha)!

● **IZBERI IZ OKLEPAJA PRAVO OBLIKO!**

- Vrzi že (as, asa)!
- Kdaj ste pa zamenjali stari avto za (novi golf, novega golfa)?
- Ali si našel (kakšen goban, kakšnega gobana)?

- Kaj imaš (pik, pika)?
- Kdo je izdelal tako (čudoviti robot, čudovitega robota)?

● **IZBERI IZ OKLEPAJEV PRAVO OBLIKO!**

- Z (dosti, dostimi) ljudmi smo se srečali.
- Ali ste govorili z (več, večimi) domačini?
- S (par, parimi) somišljeniki je težko ustanoviti novo stranko.
- Po (toliko, tolikih) letih sem spet obiskal domovino.
- Težko vam povem, s (koliko, kolikimi — v pomenu „mnogo“) in (koliko, kolikimi — v pomenu „velik“) težavami smo se morali soočiti.

REŠITVE NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI

● **SAMICE:** Raca, telica, vrana, golobica, oslica, zajklja, medvedka, pávinja (pávovka, pavica), gos (goska), lisica, levinja, volkulja, srna, koza, ovca, mačka, kokoš (kura), psica, krava, košuta, kobila.

● **MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI:** Zelo se je postavljal s svojimi brki. Otrok je postal z dolgimi hlačami fant. Tudi na kmetih marsikje ne poznajo več burkel. Berač je hodil z berglami. Lase si je zavezala z lepo pentljo.

● **2. SKLON MNOŽINE:** Tekem, isker, metel, igel, bradelj, žemelj, gorá, prošenj, skorij, iger, ladij, hčera, mater, gospa.

● **DVOJINA IN MNOŽINA:** Z dlane-ma, dlanmi je božala otroka. Psa je privezal k utici z vrve-ma, vrvmi. Z veseljem se je bližal vasema, vasem. Pes se je igral z mišima, mišmi. Svetili so si z lučema, lučmi.

● **PRAVE ZAČETNICE:** Poleg binško-ntne nedelje imamo še binško-ntne praznike. Za binško-nti je prišel domov. Kristjani praznujemo binško-nti petdeseti dan po velikí noči. Spominjamo se prihoda svetega Duha. O binško-ntih gre rž v klasje.

● **PRAVE ZAČETNICE:** Na praznik vnebohoda se spominjamo Gospodovega vnebohoda. Praznik na drugi

četrtek po binško-ntih je sveto rešnje telo. Imenuje se tudi telovo. Na ta praznik se razvijajo telovske procesije. Hiše, mimo katerih gre telovska procesija, lepo okrasijo.

● **DVE PRISLOVNI DOLOČILI:** Včeraj so šli učenci v gore. V dvorani gledajo mladinci televizijo zelo napeto. Zaradi dežja so se raziskovalci zatekli v votlino. Sinoči so tatovi vdrlí predrzno v trgovino. Zaradi kritike se ni hotela pevka več pojaviti na odru.

● **OSEBKI:** Kača sika. Morje buči. Starec godrnja. Lokomotiva sopiha. Muren cvrči.

● **ZANIKANI POVEDKI:** Psa ni na dvorišču. Tete ni bilo na obisku. Kovača ne bo jutri tu. Poštarja ni bilo pri nas. Čaja ni na mizi.

● **GLAGOLI, KI VEČ POVEDO:** Mačka leži na peči. Kanarček skače v kletki. Juha se kadi na štedilniku. Slika visi na steni. Avto stoji pred hišo.

● **USTREZNA OBLIKA:** Stric, kaj ste počeli v gozdu? Kako ste se imeli, gospa? Ali ste utrujeni, sosed? Gospod Peter, ali ste se že kdaj vozili po Blejskem jezeru? Sestra, ali bi mi prinesli aspirin?

● **PRAVLNI IZRAZI:** Z vami smo istega mnenja. Kako so ga ves čas zapostavljali! Pokličite ga, prosim, k telefonu! Na to bomo poslej posebno pozorni. Ali imate še kaj krompirja v zalogi?

minister

Minister je visok državni funkcionar, odgovoren za določeno področje državne uprave. — Imenovati ministre. — Delegacijo vodi pooblaščen minister. — Obrambni, poštni minister. — Minister za kulturo in prosveto. — Minister brez določenega delovnega območja je minister brez listnice ali brez portfelja. — Opolnomočeni minister je naziv vladnega odposlanca.

Ministrica je ženska oblika od minister. — Postala je ministrica za informacije. — Ministričina tajnica. — Ministrovka ali ministrica je ministrova žena. — Ministrovkin pes.

Ministrski odloki so tisti, ki jih je izdal kakšen minister. — Ministrsko zasedanje. — Ministrski svet je najvišji upravnopolitični organ, ki ga sestavljajo ministrski predsednik ali premier in ministri.

Ministrovati pomeni biti minister ali opravljati ministrske posle. — Več let je ministroval v prejšnji vladi. — Odpovedal se je ministrovanju.

Ministrstvo je najvišji organ za določeno področje državne uprave. — Ministrstvo je imenovalo svojega predstavnika. — Pravosodno ministrstvo. — Ministrstvo za notranje, zunanje zadeve. — Sestanek je bil na ministrstvu za informacije.

Pri Svetem sedežu se ministrstva imenujejo drugače. — Rimska kurija, po kateri papež opravlja posle vesoljne Cerkve, sestavljajo državno ali papeško tajništvo, svet za javne zadeve Cerkve, kongregacije, sodišča in druge ustanove, katerih sestavo in pristojnost določa poseben zakon.

slovinci ob meji

GORIŠKA — Pri majskih občinskih volitvah so v slovenskih občinah Svodnje, Števerjan, Doberdob zmagale liste občinske enotnosti (socialkomunisti). V Gorici je največ glasov dobila krščanska demokracija (37,6%), SSK 1291 glasov (4,9%) in dva odbornika. En slov. odbornik je bil izvoljen na komunistični listi. — Skupina „Izvir“, ki ji je mentor p. Marko Rupnik SJ, je povabila v Gorico 19. maja go. Spomenko Hribar. Govorila je o slov. spravi. Žal mnogi slov. Goričani niso bili povabljeni. — Slovenska župnija pri sv. Ivanu v Gorici je 17. junija imela mašo za slovenske žrtve zadnje svetovne vojne. Nagovor na koncu maše je imel prof. Martin Kranner. — V začetku maja je bila na Bledu revija cerkvenih pevskih zborov, na kateri so zmagali Števerjanci. Za nagrado so šli v Rim na tridnevni obisk. Spotoma so se ustavili v Orvietu, v Rimu pa v Sloveniku. Ogladali so si večno mesto. Višek je bila avdienca v Vatikanu. — V goriški stolnici, kjer od leta 1943 kaplan, je obhajal svojo zlato mašo urednik Kat. glasa, prelat dr. Kazimir Humar. — Od 16. do 22. jun. je bila pod vodstvom msgr. dr. Močnika v Lurdu skupina goriških Slovencev. Štela je 30 oseb. Priključili so se škofijskemu romanju, imeli so pa svoj slovenski program.

TRŽAŠKA — Na majskih volitvah na Tržaškem je v občini Devin Nabrežina SSK dobila 19,2 % in štiri sedeže, enega več kot prej. Če bi Slovenci volili slovensko listo, bi bila najmočnejša. Tako pa je izgubila slov. župana. V Dolini so dobili socialkomunisti, izgubili so pa absolutno večino. Ta lista je zmagala tudi v občini Repentabor in v Zgoniku. — Na Proseku je 20. maja obhajal zlato mašo klatretinec p. Franc Husu. Posvečen je bil 17. 2. Govoril mu je dr. Stanko Janežič. — V nedeljo, 3. junija, je rojanski cerkveni pevski zbor obhajal 40-letnico, kar poje pri maši, ki jo prenaša že 25 let tržaški Radio. Zapeli so 21 pesmi, vzeti iz cerkvenega leta. Zbor je ustanovil leta

1950 tedanji kaplan dr. Angel Kosmač. — V Zgoniku je 17. junija obhajal zlato mašo upokojeni izseljenski duhovnik in sedaj tamkaj dušni pastir dr. Franc Felc. Pri oltarju sta ga spremljala oba škofova vikarja msgr. Škerlj in msgr. Simčič. — Na Repentaboru se je srečal slov. minister za Slovence zunaj Slovenije Janez Dular s tržaškimi duhovniki. Srečanje je bilo 30. jun. Govorili so o duhovniških problemih. Minister se želi srečati tudi s tržaškim škofom Belomijem.

KOROŠKA — V Mariji na Zilji so v maju več dni obhajali 900-letnico cerkve. Jubilejno mašo je imel goriški nadškof — kot naslednik oglejskega patriarha, kamor je nekdanj ta prafara spadala. — Letošnji otroški dan je bil v Žvabeku z geslom „Srčna kultura za lepše življenje“. Udeležilo se ga je okrog 500 otrok. — V soboto, 26. maja, je bila v vetrinjski cerkvi spominska maša za tiste, ki so jih leta 1945 Angleži zadnje majske dni vrnili Titu. Maševal je škof Kvas, pridigal župnik Zaletel. Maše se je udeležil tudi predsednik slov. vlade Peterle. — Igralska skupina iz Železne Kaple je v režiji župnika Poldeja Cundra naštu-dirala zahtevno igro T. S. Eliota „Umor v katedrali“. — Spittalski kaplan Josef Klaus Donko, ki je ob petkih hodil maševat tudi Slovence, je bil imenovan za vicerektorja v solnograškem semenišču. Dosedanji prorektor mag. Helmut Gfrerer bo pa prišel za župnika v Spittal. G. magister kar dobro govori slovensko. Doma je na Zilji ob jezikovni meji. — Krščanska kulturna zveza v Celovcu ter Slov. prosvetno društvo Drabosnjak na Kostanjah sta skupaj pripravila Pasijon, ki ga je napisal pred 150 leti Andrej Šuster-Drabosnjak.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Na praznik apostolov Petra in Pavla je bil med drugimi posvečen v Mariboru tudi salezijanski duhovnik Štefan Krampač, ki je bil rojen v Avstraliji in ga je krstil p. Bazilij, ki je bil navzoč pri mašniškem

posvečenju in na novi maši v Gornji Bistrici, župnija Črenšovci v Prekmurju. — V južni Avstraliji se je 16. maja z letalom, ki ga je sam pilotiral, smrtno ponesrečil Marko Anton Markovski, star šele 26 let. Oče je Makedonec, mati pa Slovenka Vinka Skok, doma od Ilirske Bistrice. — Slovensko društvo v Canberri je dalo zgraditi športno dvorano, ki jo je 19. maja blagoslovil p. Niko Žvokelj. Poleg športnih oddelkov ima dvorana tudi oder, da bo mogoče na njem prirejati odrska dela. — Dobrodelna zbirka v postu je v Sydneyju znesla 1.035 dolarjev. Denar je bil dan škofijski Karitas za potrebe tretjega sveta. — Adelaidski nadškof je 18. maja letos poslal Slovencev posebno pismo, v katerem čestita k spremembam v vzhodni Evropi in k demokratičnemu razvoju v Sloveniji. Obenem se zahvaljuje Slovencev za njihovo zvestobo Cerkvi in delo v Avstraliji.

ARGENTINA — Pomladi je bil v Slovenski hiši v Buenos Airesu 43. občni zbor Zedinjene Slovenije. Glavno delo te krovne organizacije je slovensko šolstvo, otroška kolonija v Cordobskih gorah, knjižnica in prireditvi Slovenskega dne ter spomina padlih Slov. narodne vojske. — Tudi Slomškov dom v Ramos Mejia je imel svoj občni zbor. Društvo šteje 535 vpisanih članov. V nedeljo, 6. maja, je Slovenski dom v Carapachayju praznoval 30-letnico domovega obstoja. Nedeljsko mašo g. Cukjatija obiskuje od 100 do 150 rojakov. Imajo tudi svojo šolo. — V Našem domu v San Justu se je vršil 35. Slovenski dan pod vodilom Vremena Kranjcem bodo se zjasnila. Navzoči so bili poleg rojakov iz Buenos Airesa tudi oni iz Mendoza, San Louisa in Bariloč. Navzočih je bilo nad 80 narodnih noš. — Najstarejše slovensko društvo v Buenos Airesu je Triglav, ki je nekdanj združevalo predvsem primorske Slovence, ki so se izselili v Argentino v času fašizma. Po vojni je društvo prišlo pod vpliv jugo-konzulata in postajalo vedno bolj jugoslovansko društvo. Slovenstvo je šlo vedno bolj v pozabo. Pred leti pa so zavedni Slovenci vpeljali pouk slovenščine. Mladi so se uprli jugoslovanski usmeritvi kluba in so na zadnjem občnem zboru hoteli izvoliti v odbor slovensko usmerjene ljudi. Vmešala se je ambasada z

Svet slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi poroča

Že šestič smo se srečali . . .

Svet slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi (SSKIE) je imel 9. in 10. junija svoje šesto srečanje, to pot med švicarskimi Slovenci v Zürich-Seebachu. Da je bilo srečanje možno v župnijski dvorani Maria Lourdes, gre zahvala p. Robertu. Pa tudi za skrbno sestavljena vabila, namenjena Slovincem v Švici, in za veliko gostoljubnost smo mu hvaležni. Hvala tudi drugim Slovincem, ki so pri srečanju pomagali, posebno gospema Majdi in Cilki.

K srečanju so prišli Slovenci iz Belgije, Francije, Nemčije in Švice, rojakinja iz Kanade in glavni gost, predavatelj dr. Koncilija, iz Slovenije. Zaradi nepredvidenih ovir se je prvi pogovor začel šele v soboto popoldne, namesto jutraj.

Najprej so bili udeleženci seznanjeni s strukturo te organizacije in s temeljnimi načeli, ki bodo še letos vpisana v dokončni statut za prijavo organizacije v Parizu, Maasmechelenu (Belgija) in Stuttgartu. Lahko se kasneje, če bo želja, določijo še druga mesta kot sedež organizacije za tista področja. Namen organizacije je po krščanskih načelih ohranjati in gojiti slovenstvo v tujini, povezovati Slovence v Evropi in po svetu, pomagati našim rojakom do krščanske odgovornosti za okolico in graditi most med nami in narodi, med katerimi živimo.

zahtevo, da mora ostati jugoslovanski. Na volitvah je glasovalo 420 volivcev. Jugoslovanska smer je dobila 40 glasov več kot slovenska. Ker je v Triglavu že 48% Argentincev (ti nimajo volilne pravice), Slovenci pa izstopajo, je društvo v nevarnosti, da bo propadlo. — 20. maja so v San Martinu rojaki obhajali 30-letnico delovanja svojega doma. „Združeni in veseli gradimo naš slovenski svet“ je bilo geslo dneva.

KANADA — Torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič je sicer že 17. marca nasledil kardinala Carterja, slovesno pa je prevzem nadškofije bil 9. maja 1990. — Ko so pri Mariji Pomagaj ure-

Potem smo se pomenili o srečanju Slovencev na Sv. Višarjah in o Slovenskem domu srečanja na Višarjah. Srečanje bo — sedaj je srečanje že za nami — 5. avgusta. Ta dom je kupil naš župnik v Belgiji g. Žakelj. Sv. Višarje so zaradi svojega izjemnega položaja med tremi velikimi narodnimi skupinami postale simbol združene Evrope in višarska Marija je dobila naslov Kraljica Evrope. Na Višarjah moramo biti navzoči predvsem Slovenci, saj smo z njimi povezani že več kot šest stoletij. Seveda dom še ni plačan in prispevke lahko vsakdo nakaže na Zvezo slovenskih zadrug v Celovcu, konto št. 30.086.466 (za slov. dom Višarje).

G. Koncilija je pod naslovom „Moralna kriza in Slovenci“ dve uri govoril o pojavih, ki ogrožajo obstoj našega naroda: o splavih, razporokah in samomorih. Potrebna je splošna obnova naroda po evangelijskih načelih. Poslušalci so po predavanju pokupili slovenske knjige o sodobni verski problematiki, ki so bile tam na voljo, med njimi tudi najnovejšo predavateljevo knjigo „Živeti z Bogom danes“.

Z novimi razmerami v domovini so se odprle tudi nove možnosti za povezavo med nami v tujini in rojaki v domovini. K delu bo treba povabiti čim več naših ljudi v zdomstvu in izseljenstvu.

dili cerkev, je prišla na vrsto dvorana, ki so jo povsem prenovili. Brez pravičnosti vernikov bi tega ne zmogli napraviti. — Pri Mariji Brezmadežni so v postni dobrodelni akciji nabrali za škofijsko Karitas 12.421 dolarjev, za dom „Lipa“ pa 11.625 dolarjev.

ZDA — United Slovenian Society je izdalo imenik slovenskih društev, ki ga je uredila Cecilija Dolgan in vsebuje 1.200 naslovov. — Spravnega bogoslužja v Kočevskem Rogu 8. julija se je udeležil tudi clevelandski župnik g. Jožef Božnar. — Slovenska igralska skupina iz Toronta je gostovala v Slov. domu na Holmes Ave v Clevelandu z igro Martin Krpan.

med vrsticami

(Nadaljevanje s 13. strani)

Kučanovem govoru (ki je vseboval celó nekaj misli iz svetega pisma, s sklepom: „Sedaj je čas miru“, za kar so govornika navzoči nagradili s ploskanjem; ali so naši dobri, verni ljudje zaradi nekaj lepih besed pozabili, v imenu koga ta mož govori in tem hipu; kot takemu bi vsaj ploskati ne smeli, ker se to kratko malo na grobovih od njegovih duhovnih očetov pobitih ni spodobilo) so recitali Valič Balantiča, Cavazza Hribovška (toba pesnika so likvidirali partiji), Zajc, Kuntner, Grafenauer, Snoj, Šeligo in Jančar pa svoje pesmi oziroma prozo.

Ob jami, v kateri počiva od 3000 do 5000 slovenskih domobrancev, so ljudje prižgali brez števila sveč, namestili vanjo vence in rože, podobice in križe.

Nadškof Šuštar je v pridigi med drugimi rekel: „Padli so v zemljo in umrli kot pšenično zrno, da bi obrodili sad . . . Mrtvi nam pravijo: ‚Odpuščamo vsem, ker smo sami pri Bogu našli odpuščanje.‘ Potem še govorijo: ‚Rotimo vas, storite vse, da se nikdar več ne ponovi kaj takega, kot se je dogajalo v Kočevskem Rogu.‘ Končno pa: ‚Gradite boljše prihodnost na temeljih resnice, svobode, pravičnosti, spoštovanja, prijateljstva in ljubezni.‘“ (DRUŽINA, Lj., 15. 7. 90.)

oglasi

● **PRODAM** starejšo hišo, podklete-no, 5 sob, z balkonom, ob asfaltirani cesti, 5 km iz Trebnjega. Zemlje od 2000 m² naprej, več po dogovoru. Belak Ivanka, Rudnik c.1/1, 61108 Ljubljana ali tel. Slovenija 061/331 697.

● **PRODAM** hišo na Teharju pri Celju, 77 m² stanovanjske površine in 357 m² zemlje. Cena po dogovoru. Informacije po 17. uri: tel. 07331-81993.

● **PRODAM** dvostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem, dvoriščem in vrtom s skupno površino 850 m² v Begunjah na Gorenjskem. — Informacije: Filip Arko, Begunje 50, 64275 Begunje na Gorenjskem, Slovenija, Yu, tel. 064/73 624 in 064/73 827.

● **Dvosobno**, komfortno opremljeno stanovanje v Domžalah, takoj vseljivo, ugodno **PRODAM!** Informacije: tel. YU-063/73 15 87 ali tel. D-0561/497687.

● **PRODAM** dvosobno stanovanje, 66 m², centralna, telefon, sončna lega, v Celju-Otok. Cena 660.000 din. — Tel. 064/74 550 ali 063 / 721 322, zvečer.

● V središču Ljutomera **PRODAM** stanovanjsko hišo s 600 m² zemljišča. — Tel. 062 / 716 050.

● V Brodu na Kolpi, novo naselje, zelo ugodno **PRODAM** novo, takoj vseljivo hišo s 75 m² stanovanja in 200 m² delavniške površine. V hiši

je tudi telefon. Parcela je velika 810 m² in leži ob glavni cesti. — Informacije daje Jože Jakšič, Gor. Rudnik IV/1, 61000 Ljubljana, tel. 061/214 238.

● **IŠČEM** vse slovenske pisatelje, pesnike, skladatelje, igralce, glasbenike, slikarje, kiparje itn. — Pišite in predstavite se na naslov: Frau Danica Güdel-Kozlevčar, Buchserstr. 32, CH-5000 Aaranu.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

V svoji knjižnici morate imeti:

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM 1941—1945 (Stane Kos)

To je doslej najbolj uspešni poskus nepristranskega prikaza dogajanja v Sloveniji v prvem delu vojne. Prvi dve poglavji prikazujeta predvojno politično dogajanje v Jugoslaviji oziroma idejno dogajanje v Sloveniji, kar oboje je treba poznati za razumevanje medvojnih dogodkov.

Naročite na naslov: **MOHORJEVA KNJIGARNA**, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt/Celovec.

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisem za tujino.

**pošten
smeh
je več
vreden
kot
dva joka**

REPUBLIŠKA AVIACIJA

„Orožje teritorialne obrambe so nam vzeli, imamo pa še vedno ta bombnik za zapraševanje kumarjev!“

TISTI PRI TELEVIZIJAM NAM NA MILE VIŽE DOPOVEDUJEJO, DA SE JIM JE LE POSREČILO PRETENTATI ZAKONE RAZVOJA: IZ VČERAJSNJIH PLAZILCEV SO SE PRELEVILI V POKONČNA BITJA.

Spomenik revoluciji se nagiba, ker so ga postavili na kosteh.

KRIVIČNO JE PRIMERJATI VOJSKO S SVETO KRAVO. SLEDNJA NAM DAJE VSAJ MLEKO IN GNOJ.

Skoraj vsakdo ima kakšno hibo: eden škili, drugi jeclja, tretji je pošten . . .

„Kako gre tvoje novo kolo?“

„Ne gre, ampak teče.“

„Dobro. Kako teče?“

„Kar gre.“

o

„Konjak, ki sem ga vam nalil, je star več kot petdeset let.“

„Za svojo starost je majčkeno majčken.“

o

„Kako pletete mreže?“ vpraša turist mornarja.

„Čisto preprosto: vzamem veliko lukenj in jih med sabo povežem.“

o

Mož svoji mladi ženi: „Ljubica, katere hlače naj danes oblečem: nezlikane ali tiste, ki jim manjkajo vsi gumbi?“

o

„Odkar igra moja žena klavir, zavidam Beethovna.“

„Zakaj?“

„Ker je bil gluha.“

o

V šoli.

„V kakšnem številu stoji samostalnik ‚hlače‘: v ednini, dvojnini ali množini?“

„Zgoraj v ednini, spodaj pa v dvojnini.“

o

Mož ženi: „Dobro, če mi odslej ne boš več kuhala, kot praviš, bom moral narediti potreben sklep. In ta je, da si bom odslej pač kuhala sam.“

o

Med cigani.

„Kam pa greš?“

„Hlače kupit.“

„No, če te ne bodo dobili, kupi še zame ene!“

o

Poročnik podčastniku: „Preišči natančno preteklost strelca Petra! Čudno se mi zdi, da vselej s puške tako natančno zbrise prstne odtise.“

o

Pred sodiščem.

„Torej ste tožilca pretepli v afektu?“

„Ne, v stranišču.“

o

V bolnišnici za umsko prizadete.

„Komu pišeš?“

„Sebi.“

„In kaj stoji v pismu?“

„Ne vem, ker ga še nisem dobil.“

o

Soseda kosita travo na vzpetini. Eden od njiju pogleda na vas in vpraša drugega:

„Ti, ali tvoji konji kadijo?“

„Ne.“

„No, potem ti pa hlev gori.“

o

„Ali veš, da stane bivanje kozmnavta v vsemirju dnevno milijon dolarjev?“

„Z zajtrkom ali brez njega?“

o

Na mejnem prehodu. Obmejni stražnik pregleda potna lista zakoncev Poznič in pogleda njega in njo nezaupljivo v obraz. Potem reče Pozniču:

„Kako lahko dokažete, da je ta dama vaša žena?“

„Dokažite mi vi, da ni, pa boste dobili od mene visoko nagrado.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisdén. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, Châtelineau, 6070 Châtelet (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalár, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdähler Str. 14. (Tel. 02129 - 22 20).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,

8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisdén. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).